

PLAN STRATEGIC

de management și dezvoltare a Facultății de Drept a Universității din București

propus de prof. univ. dr. Răzvan Dincă,

candidat la funcția de decan pentru perioada 2020-2024

Motto:

"Să faci lucrurile în aşa fel încât să poți să crezi în ele!"

(Horia Colibășeanu, primul român care a escaladat Everestul fără oxigen suplimentar)

Subsemnatul, prof. univ. dr. Răzvan Dincă, cadru didactic la Facultatea de Drept a Universității din București, prodecan al acestei facultăți în perioada 2012-2020, propun următorul plan managerial pentru Facultatea de Drept vizând perioada 2020-2024, pentru care candidez la funcția de decan.

În calitate de membru al echipei de conducere a Facultății de Drept în cursul mandatelor de decan ale dlui. prof. univ. dr. Flavius A. Baias, am participat la punerea în practică a planurilor strategice promovate de această echipă. Obiectivele și măsurile prezentate prin acest proiect se înscriu în linia **continuității** uneia dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din România. În acest sens, vom dezvolta și consolida mecanisme deja verificate în procesele prin care absolvenții Facultății de Drept a Universității din București sunt cei mai numeroși dintre candidații care reușesc la examenele naționale de admitere în profesiile juridice, profesorii Facultății se situează printre cei mai reputați specialiști în domeniul juridic la nivel național, Colegiul Juridic Franco-Român reprezintă probabil cel mai mare succes al României în domeniul cooperării academice internaționale, iar implicarea Facultății la nivel internațional a condus la participarea sa activă în numeroase rețele de cooperare academică și asociații de cercetători de nivel mondial.

Comunitatea academică a Facultății de Drept a Universității din București oferă cadrul în care lucrăm, gândim și împlinim asemenea rezultate. Adresez **mulțumiri** călduroase membrilor acestei comunități, profesori și studenți, care și-au adus contribuția la întocmirea prezentului plan strategic. Aceasta este **rezultatul discuțiilor și consultărilor** pe care le-am purtat formal și informal în perioada octombrie 2019 – ianuarie 2020, atât cu multe dintre cadrele didactice ale Facultății, cât și cu reprezentanții aleși ai studenților. Ideile transmise în cadrul acestor discuții alcătuiesc în principal substanța proiectului de față. Din aceste discuții a rezultat

că facultatea noastră dispune de **energia, creativitatea și capacitatea de a genera eforturi sinergice** orientate spre dezvoltarea programelor de învățământ, ridicarea calității educației și cercetării în facultate, creșterea vizibilității naționale și internaționale a activității academice a Facultății, dezvoltarea bazei materiale și îmbunătățirea condițiilor de studiu de care beneficiază studenții și a condițiilor de cercetare de care beneficiază cadrele universitare.

I. Viziune și obiective strategice

Viziune : Facultatea de Drept a Universității din București este cea mai mare facultate de drept a țării, una dintre cele mai vechi instituții juridice de învățământ superior din spațiul românesc și una dintre cele trei facultăți fondatoare ale Universității din București. Reunind aceste calități, Facultatea de Drept a Universității din București trebuie să-și consolideze întâia etate națională și deschiderile internaționale, după cum urmează:

1. Diploma de absolvire a Facultății de Drept a Universității din București trebuie să ofere **garanția că absolventul este bine pregătit pentru exercitarea oricărei profesii juridice**. **Obiectiv strategic:** În acest scop, programele de învățământ ale Facultății și cadrele didactice care implementează aceste programe trebuie să asigure calitatea studiilor și exigența examinării, astfel încât absolvenții Facultății să se impună cu ocazia examenelor de admitere în profesiile juridice în proporție tot mai mare și să fie lesne integrați pe piața serviciilor juridice sau în alte profesii în exercitarea cărora sunt necesare cunoștințe juridice.

2. Facultatea de Drept a Universității din București trebuie să se dezvolte ca o **instituție de excelență în educație și cercetare**.

Obiectiv strategic: În acest scop, Facultatea de Drept trebuie să formeze cadre didactice și cercetători de vârf, ceea ce se poate realiza prin menținerea celor mai meritoși dintre absolvenții săi în structurile de studiu și cercetare ale Facultății și prin cooptarea altor absolvenți de elită de la universități valoroase pentru ca aceștia să urmeze o carieră universitară, criterii meritocratice extrem de selective în admiterea la doctorat și la concursurile pentru posturi didactice, crearea unor structuri de sprijin logistic și financiar în vederea promovării unor proiecte de cercetare sau didactice, formarea unor grupe și programe de studii de excelență în domenii de cercetare avansată sau de mare interes

actual, în contextul unui mediu economic și tehnologic dinamic și al consolidării statului de drept în România.

3. Facultatea de Drept trebuie să fie instituția de învățământ juridic superior din România **cea mai avansată pe planul internaționalizării programelor de educație și cercetare.**

Obiectiv strategic: În acest scop, Facultatea trebuie să continue și să dezvolte participarea activă la asociații și rețele de cercetare internaționale, să participe la consorții sau să obțină individual granturi cu finanțare europeană sau din partea unor instituții internaționale, să participe cu echipe performante la concursuri internaționale studențești, să stimuleze activitatea unor centre de cercetare pe teme comparatiste sau internaționale, să ofere studenților săi programe de studii cu deschidere internațională, fie prin introducerea în planul de învățământ a unor discipline orientate spre asemenea teme, fie prin dezvoltarea unor programe de studii în limbi străine, fie prin proiecte integrate de programe de studii cu dublă diplomă în colaborare cu universități prestigioase din afara țării.

4. Facultatea de Drept trebuie să participe la **construcția socială a statului de drept în România europeană.** În decursul istoriei sale prestigioase, Facultatea de Drept s-a aflat printre instituțiile fondatoare ale României moderne, a format elitele sale conducătoare, a reprezentat spațiul de plămădire al principalelor sale legiuiri din sec. al XIX-lea și până într-al XXI-lea, a constituit prin tradiție un pivot al implementării spiritului european în învățământul juridic românesc. Această istorie, și mai veche, și mai recentă, trebuie onorată.

Obiectiv strategic: În acest scop, Facultatea de Drept trebuie să formeze nu numai iscusiți tehnicieni ai dreptului, ci și profesioniști vizionari, conștienți de vocația modelatoare a formației lor juridice, umaniști pragmatici, buni cunoșcători ai societății, modele etice și intelectuali cu orizont deschis. Sunt multe și foarte variate modalitățile prin care Facultatea de Drept poate contribui instituțional la aceste deziderate: o strânsă colaborare extra-curriculară cu studenții și asociațiile lor, programe comune interdisciplinare sau manifestări culturale organizate împreună cu alte facultăți ale Universității, revizuirea sistemului de admitere în sensul așezării selecției pe repere ce măsoară gândirea logică și deschiderea culturală a candidaților, introducerea unor cursuri facultative și optionale de discipline extrajuridice, dar cu înaltă valoare formatoare pentru abilitățile profesionale și sociale ale unui jurist, dinamizarea asociațiilor absolvenților Facultății, legătura cu

mediile profesionale, implicarea personalităților Facultății în viața publică, în crearea și implementarea de politici publice, promovarea reformei codului etic al Universității și/sau adoptarea unui cod etic al Facultății, implicarea studentilor în activități culturale și sociale extrajuridice, valorizarea în plan simbolic și al construcției identitare a istoriei Facultății și a neprețuitului său tezaur arhitectural și documentar.

5. Facultatea de Drept trebuie să fie o **rampă de lansare în profesie și în viață a celor meritoși**, chiar dacă sunt lipsiți de mijloacele financiare, logistice sau fizice îndeobște accesibile altor colegi de-aia lor.

Obiectiv strategic: În acest scop, toate programele de studii ale Facultății trebuie prevăzute cu sisteme de clasificare în funcție de merit, în care cei mai bine clasați să beneficieze de învățământ gratuit sau chiar de burse de merit și sociale, și aceasta chiar dacă, în cazul programelor de studii nou introduse, aceasta ar face necesară ridicarea nivelului de taxe pentru cei clasați mai slab. Spațiile puse la dispoziția cadrelor didactice vor permite acordarea de consultații individuale pentru studenți, ceea ce va contribui la crearea condițiilor în vederea pregătirii personalizate a acestora și susținerii proiectelor lor individuale. Spațiile palatului Facultății și infrastructura acesteia trebuie adaptate pentru a fi accesibile persoanelor cu dizabilități.

În lumina acestor obiective strategice, voi aborda în continuare următoarele aspecte ale funcționării Facultății:

- II. Structură instituțională
- III. Activitate didactică și relația cu studenții
- IV. Cercetare științifică și calitate academică
- V. Relații internaționale
- VI. Logistică, finanțare, bază materială și documentară
- VII. Promovare, relația cu mediile profesionale și societatea
- VIII. Învățământ centrat pe student
- IX. Tradiție și identitate

II. Structură instituțională

II.1. Optimizări în cadrul Facultății

Decanul Facultății de Drept va promova un **management participativ** al Facultății. Facultatea de drept dispune de un corp profesional de elită, iar structura gândirii juridice, în care membrii comunității noastre academice excelează, poate fi aplicată adecvat și eficient și în probleme de organizare instituțională, de evaluare normativă, de generare a unor structuri meritocratice. În plus, facultatea traversează o perioadă de reconsolidare a identității instituționale și a spiritului de comunitate în care s-au angrenat mulți dintre colegi. De aceea, se cuvine ca membrii corpului academic să fie implicați în cea mai mare măsură posibilă în toate reformele instituționale. Toate inițiativele colegilor privind activitatea și funcționarea Facultății trebuie larg dezbatute urmând ca, dacă în urma dezbaterei se conturează luarea unor măsuri, distribuirea rolurilor privind conceperea, structurarea, stabilirea și implementarea acestor măsuri să se efectueze cu deschidere față de toți colegii și cu echilibru în privința sarcinilor de lucru ce le sunt repartizate.

Deciziile importante privind activitatea academică vor fi **adoptate în Consiliu în urma unui amplu proces de consultare a tuturor cadrelor didactice interesate**. Acest proces de consultare și decizie se va organiza cu precădere în cadrul departamentelor, dar și la nivelul adunării generale a Facultății și prin discuții individuale cu membrii comunității academice. Un reprezentant al conducerii Facultății, decan sau prodecan, va participa la fiecare ședință de departament. Directorii de departament vor fi invitați să participe la ședințele biroului de conducere a Facultății în care se adoptă propunerii sau se inițiază consultări privind reguli de activitate în cadrul Facultății.

De asemenea, la ședințele de birou pe agenda cărora se află inițierea unor decizii privind activitatea studențească vor fi invitați reprezentanții studenților. Deciziile privind activitatea studenților vor fi propuse în **consultare cu reprezentanții studenților în Consiliu, cu organele reprezentative ale asociațiilor studențești, precum și cu studenții cu rezultate academice excepționale**.

Toate activitățile Facultății vor fi **repartizate în atribuții ale prodecanilor**, astfel încât fiecare flux de activitate al Facultății să se afle sub supravegherea și controlul unui prodecan. Fiecare prodecan va fi desemnat în funcție criterii de competență, eficiență și disponibilitate de implicare în raport cu atribuțiile care îi sunt atribuite ținându-se seama și de echilibrul reprezentării departamentelor. Decanul și prodecanii vor sprijini proiectele inițiate de cadrele didactice sau de studenții Facultății, conducerea Facultății urmând să coordoneze sprijinul logistic și, în măsura posibilului, finanțar acordat de instituție în desfășurarea acestor proiecte.

Consiliul Facultății va asigura aducerea deciziilor sale la cunoștința membrilor comunității academice prin **publicarea promptă a minutei tuturor ședințelor Consiliului Facultății** pe site-ul acesteia. Extrase din procesele verbale ale ședințelor Consiliului Facultății vor putea fi comunicate la cerere tuturor colegilor interesați.

Formatori de tinere caractere și personalități ale vieții sociale, membrii corpului profesional trebuie să fie modele etice. În acest sens, comunitatea academică nu poate fi toleranță cu conduite reprobabile din punct de vedere moral care subminează vocația educativă a Facultății, slăbesc reperele etice ale studenților și altereză imaginea publică a Facultății. Multitudinea de situații apărute în ultimii ani a demonstrat că actualul Cod Etic al Universității poate fi perfecționat în vederea combaterii eficiente a unor asemenea conduite. Din acest motiv, conducerea Facultății va propune Consiliului să inițieze și, după caz, să implementeze demersuri care vor avea ca obiectiv fie o **reformă a Codului Etic al Universității**, fie **adoptarea unui Cod Etic al Facultății de Drept**.

II.2. Optimizări în cadrul Universității

Comunitatea academică de la Drept ar trebui să valorifice mai bine extraordinarele avantaje care decurg din apartenența la o **prestigioasă universitate generalistă**, care reunește la cel mai înalt nivel științific specializări foarte variate, ceea ce îi conferă un potențial unic de formare și cercetare inter- și trans-disciplinară și de a accede spre topurile evaluărilor academice internaționale.

Facultatea de Drept se implică prin reprezentanții studenților și ai cadrelor didactice în **structurile de conducere deliberativă și executivă ale Universității**. În poziții de decizie, ei pot promova inițiative benefice la nivel național de interes nu numai pentru specializările juridice, dar pentru întreaga inteligenție românească.

Conferințe, sesiuni de discuții, programe de comunicare și formare culturală pot fi organizate cu participarea unor personalități intelectuale care sunt profesori reputați ai altor facultăți din Universitate, în beneficiul studenților Facultății de Drept și al deschiderii orizontului lor cultural.

Facultatea de Drept va iniția și cooperă la organizarea unor **centre de cercetare cu participarea mai multor facultăți din Universitate**, pe teme de interes transversal, cum ar fi temele de ordin etic, proprietate intelectuală, tehnologia informației, resursele umane, științele educației etc. Exemplul Centrului de drept natural, care a luat naștere în cadrul Facultății de Drept, dar grupează intelectuali de prestigiu aparținând altor facultăți din Universitate și altor facultăți de drept din țară, poate fi dezvoltat și urmat.

Programele de studiu interdisciplinare ce pot fi organizate cu cooperarea altor facultăți din Universitate au avantajul de a putea accesa axe prioritare de finanțare publică sau privată, de a oferi pe piață serviciilor educaționale perspective integrate de formare, iar pe piața muncii specialiști mai adaptați.

III. Activitate didactică și relația cu studenții

III.1. Reforma ofertei educaționale. Licență

În rândul studenților și cadrelor didactice din Facultatea de Drept există o largă susținere pentru ideea reformării ofertei educaționale. În liniile sale generale, actuala ofertă educațională a fost stabilită de decenii. Revizuirea ei este necesară în lumina dezvoltării economice și tehnologice, a semnalelor transmise din piața muncii, în oglindă cu **reformă similară** care au fost deja declanșate la nivelul celor mai bune facultăți de drept din țară sau care au fost deja dezvoltate de prestigioase facultăți de drept din Europa Occidentală.

Procesul de reflecție în raport cu noua ofertă educațională este deja într-o etapă avansată. În urmă cu mai mulți ani, o comisie alcătuită din directorii de departament a alcătuit un **proiect de modificare a planurilor de învățământ** rezultat din consultarea tuturor membrilor departamentelor, precum și a reprezentanților profesiilor juridice. Evoluțiile care au intervenit de atunci în oferta educațională a universităților concurente și dezvoltarea economiei românești și europene impun o actualizare a aceluiași proiect. În acest proces, mulți dintre colegi formulează inițiative care pot fi corelate într-o structură coerentă, flexibilă și adaptată cerințelor actuale.

Odată formulat un ante-proiect de machetă integrând cât mai multe dintre aceste propunerii, acesta va fi supus inițial unei **consultări generale informale sau formale cu toți membrii corpului profesoral**, reprezentanții studenților și studenții cu rezultate academice excepționale, reprezentanții profesiilor juridice și alumni. Tradiționalul seminar anual de practică pedagogică organizat de dl. prof. univ. dr. Corneliu Liviu Popescu la Centrul de conferințe al Universității din București de la Sinaia pentru cadrele didactice ale Facultății de Drept va avea ca temă în anul 2020 reforma planurilor educaționale. În urma optimizărilor care rezultă din aceste consultări, proiectul noului plan educațional va fi supus aprobării departamentelor și Consiliului Facultății.

Liniile de structurare a noului program de licență al Facultății de Drept pe care le voi propune în aceste consultări sunt următoarele:

a) **Consolidarea trunchiului de discipline fundamentale** prin:

- menținerea în acest trunchi a materiilor esențiale pentru formarea gândirii juridice, necesare în activitatea tuturor profesioniștilor dreptului;

- dezvoltarea, dacă este cazul, a acestor materii astfel încât ele să poată fi aprofundate la un nivel satisfăcător, după modelul universităților de prestigiu din Europa;
 - substituirea cursurilor de trei ore cu posibilitatea restructurării materiei chiar pe durata mai multor semestre, însă cu predarea să în cursuri de câte două ore.
- b) **Multiplicarea și diversificarea disciplinelor opționale** în următoarele trei categorii:
- Discipline opționale de specialitate;
 - Discipline opționale complementare de metodologie, etică și orizont cultural;
 - Discipline opționale complementare care asigură deprinderea completă a abilității de comunicare și terminologiei juridice într-o limbă străină.
- c) **Modulele de discipline opționale**, chiar multi-semestriale, ar urma să fie organizate pe baza următoarelor reguli:
- Disciplinele se evaluatează prin note, iar nu prin calitative, prin examene, nu prin colocvii, iar examenele se susțin în timpul sesiunii de examene, nu în afara ei, precum colocviile în prezent;
 - Numărul maxim de studenți admitiți la un modul opțional este limitat, astfel încât în fiecare an se vor școlariza toate modulele de discipline opționale;
 - Cum numărul disciplinelor opționale va crește și există certitudinea școlarizării lor, numărul de ore în statele de funcții ale fiecărui an academic va crește de asemenea; la fel și numărul și încărcarea normelor didactice;
 - Opțiunile studenților pentru un modul de discipline opționale se satisfac pe criterii meritocratice (media la admitere în anul I sau media anilor de studii anteriori pe fiecare serie ori pentru modulele precedente relevante în specialitate);
 - După înscrierea într-un modul opțional, opțiunea studentului este irevocabilă;
 - Pe lângă disciplinele obligatorii și cele la care s-a înscris ca discipline opționale, studentul se poate înscrie la oricare alte discipline din planul de învățământ, fie în anul în care este înmatriculat, fie în ani inferiori acestuia, care vor avea pentru el statutul de discipline facultative.
- d) **Respectarea standardelor ARACIS și Regulamentului privind activitatea studenților** cu privire la:
- Numărul maxim de studenți privind formațiile de studiu (în acest moment, seriile Facultății de Drept în cursul de licență sunt supradimensionate);

- Proporția minimă a disciplinelor optionale în fiecare an de studii (în acest moment, ponderea disciplinelor optionale este prea mică);
- Numărul săptămânal de ore în orarul studenților;
- Revizuirea fișelor de disciplină privind respectarea proporțiilor dintre cursuri și seminare, dintre evaluarea prin control continuu și evaluarea prin examinarea finală, dintre timpul de studiu și numărul de credite, dintre listele bibliografice ale fișelor de disciplină și resursele bibliotecii;
- Aplicarea riguroasă a regulilor de desfășurare a examenului.

Voi propune Consiliului să evalueze oportunitatea măsurii de a **renunța la un număr maxim de examene** la care studentul se poate prezenta în vederea promovării examenului. Deși presupune modificarea mai multor proceduri și regulamente, această modificare ar permite următoarele efecte:

- ar fi organizat câte un examen pe sesiune la fiecare disciplină, examenele având valoare și dificultate egală;
- s-ar renunța la sanctiunea exmatriculării pentru nepromovarea unui examen, studentul urmând să solicite prelungirea studiilor și, cu plata taxei de școlarizare aferente, să rămână înmatriculat până la promovarea examenelor la toate disciplinele din programul său de studii;
- Până la promovarea examenului, studentul ar rămâne afectat cursului titularului de disciplină la care a fost repartizat inițial, indiferent la ce serie ține cursul acest titular în anii următori;
- În cadrul acestui curs, studentul ar avea obligația ca, până la promovarea examenului să refacă în fiecare an activitatea didactică aferentă disciplinei la care nu a promovat examenul;
- S-ar diminua rata transferurilor către facultățile private (întrucât aceste transferuri sunt prezent solicitate mai ales de aceia care, în urma nepromovării examenelor doresc să evite exmatricularea).

Se va discuta și dacă, în acest nou sistem, **ar trebui sau nu limita numărul anilor de înmatriculare** (spre exemplu, maxim trei sau cinci ani de înmatriculare în același an de studii sau maxim zece ani în total).

Se va continua dezvoltarea platformei și a programului de studii pentru **învățământ la distanță** pentru ca acest program să ofere o alternativă viabilă și prestigioasă de studii juridice față de facultățile private sau alte programe la distanță din țară și din străinătate, mai ales pentru studenții la a doua facultate. Prin adaptarea regulamentelor și aplicarea unor metode de mentorat

specifice Facultatea trebuie să își propună menținerea numărului de studenți înmatriculați în fiecare an de studiu la nivele apropiate cifrelor de școlarizare aprobate pentru acest program de Ministerul Educației.

III.2. Reforma ofertei educaționale. Master, cursuri post-universitare, formare continuă

Cu cele 10-12 programe de master pe care le școlarizează anual, Facultatea de Drept a Universității din București are deja una dintre ofertele cele mai promițătoare pe acest sector al pieței serviciilor educaționale. De asemenea, în ultimii ani a avut loc o **revizuire generală a programelor de master în vederea punerii acestora în acord cu standardele ARACIS**. Cu toate acestea, din evaluările de care dispunem din partea cadrelor didactice, studenților masteranzi și beneficiarilor forței de muncă educate prin aceste programe se desprind câteva aspecte ce necesită ameliorare:

- Disciplinele incluse în program nu acoperă complet specializarea căreia îi este destinat programul. În unele cazuri, materia predată la master dubleză materia predată în licență.
- Masteranzii care sunt deja antrenați pe piața forței de muncă sau în susținerea examenelor de admitere în profesiile juridice nu dedică efortul individual necesar însușirii cunoștințelor în conformitate cu fișele disciplinelor.

În consecință, în privința actualelor programe de master, cu concursul și sub cenzura directorilor de master și a cadrelor didactice implicate în predare, se cuvine continuarea proceselor deja declanșate pentru adaptarea fișelor de disciplină în vederea delimitării față de materia de licență, acoperirii complete a specializării, orientării tematicii către zone aprofundate ale materiei, de mare actualitate în practică și/sau în cercetare, întăririi instrumentelor de control continuu în vederea creșterii performanței în studiu a masteranzilor.

În plus, în colectivele de disciplină și în departamente de va evalua și **adăugarea unor programe de master** în oferta educațională a Facultății. Vom examina posibilitatea de a le propune colegilor noștri sau de a promova propunerii deja formulate de aceștia pentru introducerea de masterate specializate, cum ar fi acelea de dreptul noilor tehnologii, dreptul cercetării și al proprietății intelectuale, drept bancar, drept penal fundamental, dreptul funcției publice, drept privat european și comparat.

În întocmirea planului de învățământ pentru aceste programe și în vederea perfecționării celor în curs, pentru atragerea unor specialiști de vîrf prin invitarea lor la cursurile și seminarele acestor programe, pentru organizarea unor stagii de practică sau a unor ateliere orientate spre

dobândirea unei experiențe de înaltă specialitate, precum și pentru identificarea unor surse de finanțare, **se va colabora cu asociații, instituții și autorități la nivel național și european** precum: Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Institutul Național de Administrație, Institutul Notarial Român, Centrul Național de Pregătire și Formare a Executorilor Judecătoreschi, Școala Națională de Grefieri, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Banca Națională a României, Asociația Română a Băncilor, Oficiul European de Proprietate Industrială, Comisia Europeană, Societatea Europeană de Criminologie, instanțele specializate, autorități specializate ale administrației publice etc.

Alternativ, și eventual cu implicarea acelorași instituții, **cursuri post-universitare** pot fi adresate profesioniștilor interesați în aceste specializări sau în probleme de actualitate (spre exemplu, aspectele juridice ale inteligenței artificiale sau protecția datelor cu caracter personal) în analiza unor reforme legislative fundamentale (spre exemplu, codul administrativ) sau în nevoi recurente ale profesioniștilor care necesită participarea lor la cicluri de formare continuă (spre exemplu redactarea actelor normative emise de autoritățile administrației publice).

Pentru **activități modulare**, finalizate cu certificate de studii, la inițiativa cadrelor universitare, facultatea va continua să organizeze și va diversifica școli de vară, ateliere și cursuri facultative, adresate fie studenților Facultății, fie mediului profesional în formule flexibile care să permită atingerea cu maximă eficiență a unor rezultate determinante de formare sectorială. În urma unor procese de acreditare specifice, acestor activități le pot fi atribuite puncte de formare profesională în cadrul proceselor de formare continuă monitorizate de organele specializate ale profesiilor juridice. De asemenea, din perspectivă academică, activităților respective li se poate atribui un număr de credite care să poată fi ulterior utilizate de către participanți în cadrul unor programe acreditate de master sau cursuri post-universitare.

În aceeași perspectivă a adaptării ofertei educaționale a Facultății la cerințele mediului profesional, se poate constitui un **program de master dedicat non-juriștilor** prin care acestora să li se ofere bazele sistemului de drept, a căror înțelegere este necesară în vederea aplicării oricărei legislații speciale aplicabile domeniului determinat non-juridic în care aceștia profesează.

De asemenea, se va explora posibilitatea inițierii unor **programe de master la distanță** dintre care o primă propunere vizează un asemenea program pe o tematică de drept european.

Totodată, prin cooperarea cu alte facultăți din cadrul Universității sau cu alte instituții academice, după modelul masteratului de dreptul urbanismului organizat împreună cu Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu, Facultatea va încerca să participe la

realizarea unor **programe de master interdisciplinare** în domenii de mare atraktivitate practică, cu o componentă juridică importantă, precum resursele umane, noi tehnologii, politici publice, administrarea afacerilor, instituții politice, ori în domenii de cercetare aflate la interferență științelor umane, precum istoria dreptului, filosofia dreptului, sociologia juridică, psihologia judiciară, antropologie juridică, relația dintre drept și economie etc. Desigur, organizarea concretă a unui program de studii în aceste zone științifice presupune definirea publicului țintă, conceperea unei machete adecvate acestui public, anticiparea interesului și identificarea soluției economice potrivite pentru adaptarea politiciei de taxe la acest interes, astfel încât să se asigure condițiile financiare pentru desfășurarea programului.

O direcție distinctă de dezvoltare a ofertei educaționale vizează **adaptarea facultății noastre la concurența cu instituții academice de nivel similar de mare prestigiu internațional**. În contextul globalizării, al pieței unice europene și al liberalizării circulației persoanelor și serviciilor la nivel mondial, elevii români, inclusiv cei de elită, sunt tot mai atrași să-și continue studiile universitare în cadrul unor universități din străinătate, oferta educațională mai atractivă și perspectivele pe care ele le oferă pe piața globală a muncii fiind adesea elementele care îi conduc către o carieră în străinătate. Facultatea noastră ar trebui să ofere o alternativă solidă aptă să concureze pe această piață largită a serviciilor educaționale, îmbinând educația în România, acasă, cu aceleași avantaje pe care le-ar conferi educația în străinătate. În același timp, gradul de internaționalizare al Facultății, de care depind clasificările internaționale, evaluările instituționale, prestigiul Facultății și uneori finanțările obținute, implică participarea a unui număr cât mai mare de studenți străini la programe de studii în specializări cu cât mai mare deschidere internațională în limbi străine.

Facultatea de Drept a Universității din București oferă deja un exemplu despre cum pot fi atinse toate aceste obiective. Unul dintre cele mai împlinite modele ale implicării unei instituții din România în programe de cooperare academică internațională îl reprezintă Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene (a se vedea infra, secțiunea a V-a). După modelul acestui colegiu, îmi propun obiectivul pe termen lung ca Facultatea de Drept să ofere câte un set de **programe în dublă diplomă în colaborare cu câte cel puțin o altă universitate prestigioasă la nivel mondial în fiecare dintre limbile de circulație internațională** (pe lângă franceză): engleză, spaniolă, germană, italiană.

În vederea implementării acestui obiectiv, pe termen mai scurt, în urma explorării resurselor umane ale facultății privind predarea în limbi străine și a conexiunilor internaționale de care dispunem, fiecare proiect de cooperare poate debuta cu instituirea unui program de master pe tematici de interes comun. În urma evaluării cererii pentru aceste programe pot fi

structurate programe de licență cu dublă diplomă și programe de doctorat în cotutelă. În acest moment este în stadiul finalizării proiectul unui **master în drept economic european în dublă diplomă în limba germană** în colaborare cu Facultatea de Drept a Universității Julius Maximilian din Würzburg (Germania) care este în curs de depunere a documentelor de acreditare. S-a avansat mult în discutarea machetei **masterului în limba spaniolă în dublă diplomă** organizat împreună cu Universitatea din Valencia (Spania). Se vor explora legăturile științifice foarte strânse existente deja între facultatea noastră și Facultatea de Drept a Universității din Florența (Italia) și se va identifica în Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Olanda, Suedia sau o altă țară scandinavă posibilitatea organizării în dublă diplomă a unui master anglofon.

III. 3. Reforma ofertei educaționale. Admitere

Formatul **examenului de admitere** la Facultatea de Drept a Universității din București nu a suferit modificări radicale în ultimul deceniu. Există riscul formării unor comportamente manierist-divagatorii în raport cu persistența acestui format de examen: autorii subiectelor și lucrările lor fiind cunoșcuți(e), pe calea meditațiilor, candidații sunt îndrumați să pregătească adesea ”pe dinafară” tipul de subiecte care ar putea fi incluse în examenul de admitere, ceea ce eludează obiectivele pe care își propune să le verifice acest examen.

În consecință, există o preocupare mai veche de a restructura acest examen în sensul **verificării cunoștințelor de cultură generală și a abilităților de înțelegere, gândire logică și aplicare a cunoștințelor** de care dispune candidatul. În acest sens, în cadrul unui sondaj realizat de asociațiile studențești în urmă cu mai mulți ani, studenții s-au arătat foarte favorabili introducerii unei probe de logică. Colegii au propus de asemenea introducerea unor probe de cultură generală de tip *Kangourou*. Pot fi avute în vedere și testele LSAT (Law School Admission Test) care sunt aplicate cu succes în universitățile americane și pe care Fundația Fullbright le promovează și în România.

Testele Pisa au arătat inclusiv recent dificultatea învățământului românesc secundar în formarea unor absolvenți **apți să aplice cunoștințele dobândite**. În consecință, pentru a se asigura selecția unor candidați neexpuși unor asemenea slăbiciuni, se impune efectuarea unei analize la nivelul Consiliului Facultății, inclusiv cu susținerea unei expertize externe dacă este cazul, în vederea identificării celor mai bune metode de verificare a unor asemenea abilități pentru admiterea la Facultatea de Drept.

Desigur că o reformă de asemenea anvergură trebuie adoptată cu prudență iar în implementarea sa trebuie să respecte așteptările legitime ale potențialilor candidați care s-au

pregătit cu mult timp înainte de un pas important al începutului carierei lor: admiterea la Facultatea de Drept a Universității din București. În consecință, atunci când Consiliului i se va propune o ofertă concretă de reorganizare a sistemului de admitere, aceasta ar trebui însoțită și de un calendar de introducere gradualizată în care, pe parcursul unei eventuale perioade de tranziție, noul sistem să permită admiterea la Facultatea de Drept alternativ cu sistemul aplicabil în prezent. Opțiunea pentru test de admitere sau altul ar urma să revină candidaților, fiecare dintre cele două sisteme fiind deschise pentru același număr de locuri. Pe durata perioadei de tranziție noul sistem va putea fi evaluat în concret atât cu privire la atractivitatea sa în rândul candidaților cât și cu privire la potențialul său de selecție adecvată a studenților Facultății de Drept.

III.4. Recrutarea personalului didactic

Desigur că, în condițiile în care 1) în prezent posturile din statele de funcții ale departamentelor Facultății sunt normate aproape de limita maximă; 2) numai circa jumătate dintre aceste posturi sunt ocupate de titulari și 3) se profilează o extindere a ofertei educaționale la toate nivelurile, este necesară o **politică activă de recrutare a personalului didactic și a personalului didactic asociat**. Evident că această politică de recrutare trebuie să aibă în vedere atragerea de cadre bine pregătite, care să mențină colectivul didactic al Facultății de Drept a Universității București în vârful ierarhiei naționale a învățământului și cercetării în domeniul juridic. În acest scop se impun următoarele măsuri:

- a) Întocmirea planurilor de cercetare și activități didactice ale cadrelor Facultății într-un asemenea mod încât îndeplinirea lor să conducă la îndeplinirea criteriilor de promovare pentru gradul științific imediat superior celui pe care îl ocupă în anul pentru care se întocmește planul;
- b) Scoaterea la concurs a unui număr de posturi vacante suficient de mare pentru atingerea în scurtă vreme a standardului ARACIS cu privire la ocuparea cu titulari a posturilor didactice (70%). Obiectivul pe termen lung este ca la fiecare disciplină să existe un număr de cadre didactice titulare cel puțin egal cu numărul de serii la care se școlarizează disciplina respectivă;
- c) Încurajarea cadrelor didactice ale Facultății în obținerea abilitării de a conduce doctorate și creșterea numărului de membri ai școlii doctorale prin cooptarea unor noi conducători de doctorat din rândul acestora;
- d) Invitarea absolvenților Facultății care au obținut rezultate academice excepționale ca, în primii ani după absolvire, să participe la activități didactice, în scopul exersării și

- verificării aptitudinilor lor psihopedagogice, sub supravegherea și controlul cadrelor didactice titulare;
- e) Stimularea acestor absolvenți pentru a urma stagii de pregătire, programe de master sau programe de doctorat inclusiv la universități prestigioase ale lumii (eventual, în co-tutelă), în vederea desăvârșirii pregăririi academice și investirii acestei pregătiri în cariere universitare în cadrul Facultății de Drept a Universității din București;
 - f) Includerea aptitudinilor și disponibilității pentru activități didactice în criteriile de admitere la doctorat în cadrul Școlii doctorale a Facultății de Drept a Universității din București;
 - g) Utilizarea spre maxim a clauzelor din contractele de studii doctorale care permit Facultăți să solicite doctoranzii pentru conducerea de seminare în cadrul Facultății;
 - h) Clarificarea statutului colaboratorilor externi care să includă, pe de o parte, un control instituțional aprofundat al recrutării acestor colaboratori, iar pe de altă parte, conținutul și limitele raporturilor acestora cu facultatea.

III. 5. Concursuri studențești

Facultatea de drept a instituit deja tradiții în **participarea la concursuri studențești naționale și internaționale**. Această participare reprezintă o experiență prețioasă pentru studenții participanți, ea întărește identitatea instituțională și sentimentul de apartenență al studenților, iar atunci când aduce premii și distincții, contribuie la prestigiul intern și internațional al Facultății.

În ultimii ani, mediul nostru academic a manifestat multă **deschidere pentru acest tip de competiții**. Sub coordonarea unor cadre didactice dedicate, echipe de studenți, uneori atent selectate, alteori constituite pe bază de voluntariat și pasiune, au inițiat participarea sau organizarea în facultatea noastră a unor asemenea concursuri. Participăm consecvent la Hexagonul Facultăților de Drept și la concursurile internaționale Willem Vis, Jessup, Telders, Charles Rousseau, Rene Cassin, International Criminal Law Moot Court, European Law Moot Court Competition Price Law Media Moot Court Competition, alte concursuri internaționale de mediere și arbitraj. În anumite cazuri, această participare s-a soldat cu prestigioase premii. Totodată, solicitările studenților privind participarea la concursuri creează o permanentă presiune asupra resurselor financiare ale Facultății, iar gestionarea acestei presiuni nu a reușit încă să fie suficient de sistematică.

În privința concursurilor studențești propun următoarele măsuri:

- a) Continuarea susținerii totale, necondiționate, perseverente și înalt calitative a participării și organizării rotative, potrivit regulamentului concursului, la Hexagonul Facultăților de Drept, competiție tradițională de maximă vizibilitate la nivel național, care întreține spiritul identitar, elitist și meritocratic;
- b) Încurajarea cadrelor didactice ale Facultății pentru a coordona echipe de studenți în vederea participării la alte concursuri internaționale;
- c) Finanțarea acestor participări potrivit unor proceduri uniforme care să presupună o dată unică până la care se depun toate solicitările de finanțare ale unui an și o decizie de acordare a acesteia în funcție de natura cheltuielilor acoperite, importanța concursului și tradiția rezultatelor obținute de echipele Facultății. O asemenea procedură a fost deja adoptată, dar se impune aplicarea sa consecventă și riguroasă;
- d) Încurajarea membrilor echipei care reprezintă facultatea la un concurs să obțină finanțarea cheltuielilor neacoperite de facultate pe calea unor sponsorizări atrase în vederea asocierii sponsorului cu numele Facultății și cu o potențială performanță a acesteia;
- e) Aplicarea unor criterii unice de premiere în bani în cazul obținerii unor premii sau distincții;
- f) Alocarea exclusivă a unei săli din facultate pentru pregătirea participării la concursuri studențești în care să existe spații și pentru o bibliotecă pentru uzul participanților la procesul de pregătire;
- g) Identificarea, prin mijlocirea cadrului didactic responsabil pentru pregătirea concursului și a titularilor de disciplină implicați, a unor căi prin care, la disciplinele relevante pentru subiectele concursului, o performanță la concurs să reprezinte un criteriu de evaluare în vederea acordării notei;
- h) Introducerea concursurilor studențești a căror pregătire a fost coordonată de un cadrul didactic în afara normei sale didactice în criteriile de evaluare instituțională în urma cărora cadrul didactic respectiv va putea fi premiat, remunerat sau promovat și luarea în considerare a performanțelor obținute la concurs pentru majorarea punctajelor acordate în cadrul acestor evaluări;
- i) Mediatizarea mai eficientă a acestor rezultate ca o modalitate de promovare a dimensiunii de excelență a imaginii Facultății.

III.6. Activități extra-curriculare

Impactul educativ al Facultății asupra studenților săi se realizează și prin **activitățile extra-curriculare** pe care le încurajează sau al căror prilej îl creează. Obiectivele educative ale acestor activități tind să-l transforme pe studentul la drept în cetățean activ, intelectual cultivat și om deplin. Pe aceste coordonate, facultatea va continua să coopereze cu asociațiile studențești, va iniția și va sprijini proiecte pentru:

- a) organizarea unor ateliere și conferințe de informare a studenților, procese simulate, stagii de practică profesională, întâlniri cu personalități ale lumii juridice și alte activități care contribuie la orientarea profesională a absolvenților Facultății;
- b) organizarea unor campanii de strângere de fonduri, donații și acțiuni de voluntariat menite să-i sensibilizeze pe studenții Facultății la cauze sociale de tipul asistenței acordate persoanelor defavorizate, responsabilizarea consumului, educație ecologică etc., care contribuie la formarea studenților ca agenți activi și responsabili în viața cetății;
- c) acțiuni de promovare și comunicare în licee menite să întărească atașamentul studenților față de instituțiile de educație care i-au format și să dezvolte în spirit identitar în slujirea misiunilor sociale a acestor instituții;
- d) continuarea și dezvoltarea unor evenimente și programe culturale, de tipul Șuetelor culturale ale Facultății de Drept, cercului de artă dramatică al studenților Facultății, cercurilor de dezbatere, conferințelor unor personalități culturale, concertelor organizate cu ocazia festivităților Facultății, care contribuie la formarea gustului estetic și a deschiderii intelectuale a studenților.

III.7. Mentorat

Se constată în ultimii ani o anumită scădere a aptitudinii emoționale și metodologice a studenților Facultății de a face față exigențelor impuse de studiul universitar. Pe fondul scăderii generale a calității pregătirii în învățământul secundar și a ariei de selecție a candidaților admitiți în programele de studii ale Facultății, contactul cu aceste exigențe în grupuri de studiu numeroase și eterogene, primirea unor influxuri masive și intense de informație științifică nouă furnizate în mod elevat de cadre universitare extrem de reputate dar percepute ca distante, evaluarea însușirii acestor informații prin intermediul unor exerciții aplicative cu rezultat verificabil generează adesea o **presiune psihologică de bruiaj care diminuează randamentul procesului educativ**.

Este necesar ca Facultatea să instituie mecanisme pentru prevenirea efectelor negative ale acestei presiuni. Stimularea activității de consultații, creșterea rolului decanului de an, introducerea unor module de inițiere în tehnica și strategia învățării la începutul fiecărui an de

studii sau cel puțin al anului I, precum și favorizarea alegerii de către studenți unor mentorii individuali dintre cadrele didactice pentru întregul ciclu de studii ar putea servi acestor scopuri.

IV. Cercetare și calitate academică

Facultatea de drept a Universității din București trebuie să se mențină în vârful cercetării juridice la nivel național. O consolidare instituțională în acest sens vizează planificarea, desfășurarea, promovarea și evaluarea cercetării științifice.

IV. 1. Planificarea cercetării

Facultatea de Drept încurajează implicarea membrilor săi în crearea și activitatea unor **centre de cercetare**. Prin intermediul acestor centre de cercetare, se pot atrage finanțări publice sau private.

Pentru identificarea axelor de finanțare care pot fi accesate, facultatea va avea nevoie de un **asistent de cercetare** care, după caz, va funcționa în cadrul direcției specializate a Universității sau în cadrul Facultății de Drept. Alternativ, vom solicita Universității să contracteze servicii de consultanță având ca obiect activitățile la care mă voi referi în continuare ca incumbând activităților de cercetare.

Asistentul de cercetare **centralizează interesele științifice de cercetare ale membrilor corpului profesoral** al Facultății de Drept, urmărind pe baze permanente și provoacă apariția unor oportunități de finanțare și asigură comunicarea între Facultate și potențiali finanțatori. Cu colaborarea conducerii și secretariatului Facultății de Drept și a membrilor echipei proiectului pentru care se solicită finanțarea, asistentul de cercetare va redacta programul de finanțare și va reprezenta facultatea în relația cu finanțatorul.

A. Spre începutul fiecărui an universitar, până la 15 septembrie, în considerarea activității de cercetare prevăzute în fișa postului, fiecare membru al departamentului va comunica directorului de departament **planul de cercetare pentru anul în curs**. Până la 1 octombrie, secretarul departamentului va centraliza o listă pe discipline cuprinzând planurile de cercetare ale membrilor fiecărui colectiv de disciplină care reprezintă, conform standardelor ARACIS planul de cercetare al departamentului. Lista se comunică prodecanului responsabil cu cercetarea, calitatea și evaluarea, precum și asistentului de cercetare.

În întocmirea planurilor de cercetare, conducerea Facultății de Drept încurajează realizarea unor **echipe de studiu mixte cu cadre de cercetare de la facultăți din străinătate**, mai ales în domeniul dreptului comparat sau ale aspectelor internaționale ori europene ale diferitelor instituții juridice în vederea publicării lor în coautorat în reviste internaționale. Prin

acoperirea costurilor de deplasare și înscriere la conferințe internaționale a comunicărilor științifice, traducere, *proof reading* și publicare a unor asemenea contribuții, Universitatea și Facultatea pot contribui la internaționalizarea cercetării juridice și la promovarea activității de cercetare a cadrelor universitare ale Facultății de Drept.

B. Există deja tradiții instituționale ale Facultății de Drept a Universității din București în virtutea cărora aceasta organizează, uneori în colaborare, cu frecvență anuală **conferințe tematice dedicate câte unei discipline juridice**. Conferința de drept civil, conferința de procedură civilă, conferința de dreptul afacerilor, conferința de dreptul familiei, conferința de proprietate intelectuală, conferința de drept penal, conferința de contencios administrativ, conferința de dreptul concurenței, conferința de drept european și altele trebuie menținute, regularizate și consolidate iar modelul lor trebuie extins.

Ca principal centru al activității de cercetare în disciplinele juridice, Facultatea de Drept trebuie să organizeze anual **câte o conferință științifică națională în domeniul fiecărei discipline juridice**. Conferința se poate organiza în cooperare cu o altă universitate, cu o organizație profesională, cu o editură sau cu o autoritate ori associație de specialitate în domeniul disciplinei în cauză.

Spre sfârșitul fiecărui an universitar, până la 15 iunie, fiecare colectiv de disciplină va comunica directorului de departament tema, data, numărul estimat de participanți și sursa de finanțare propusă pentru conferința organizată în anul universitar următor. Până la 15 iulie, secretarul departamentului va centraliza o listă pe cuprindând conferințele organizate pe discipline cu datele menționate anterior. Lista se comunică prodecanului responsabil cu conferințele organizate de facultate, precum și asistentului de cercetare.

C. Dreptul este o știință aplicată, astfel încât cercetarea în domeniul dreptului nu poate fi desprinsă de formarea normei juridice sau de aplicarea ei concretă. Această **deschidere practică a cercetării juridice** conduce la creșterea relevanței sale și la multiplicarea surselor de finanțare disponibile. În cadrul activității lor de cercetare cadrele universitare ale Facultății pot contribui la elaborarea unor acte normative, la îndrumare de redactare pentru autoritățile publice, la opinii adresate instanțelor judecătoarești în legătură cu interpretarea unor norme controversate sau cu aplicarea lor la cazuri concrete de mare complexitate.

În vederea soluționării unor resurse în interesul legii sau a unor probleme de drept noi ori controversate, Înalta Curte de Casație și Justiție solicită opinii de specialitate cadrelor universitare ale Facultății de Drept. Comisia Europeană finanțează proiecte privind instituirea sau modificarea unei legislații europene în diverse domenii. Ministerul Justiție, va solicita, conform declarației rostite de fostul nostru coleg și profesor, dl. Ministrul al Justiției Cătălin

Predoiu la festivitatea dedicată împlinirii a 160 de ani de la crearea Facultății de Drept, implicarea cadrelor Facultății în redactarea proiectelor tehnice de acte normative importante realizate la nivelul Ministerului. Toate aceste propuneri, solicitări și parteneriate reprezintă ocazii ca **rezultatele cercetării juridice efectuate în cadrul Facultății de Drept să se transpună în politici publice** și în norme de orientare a comportamentului economic și social.

Programele de cercetare și conferințele inițiate de facultate trebuie să aibă în vedere această componentă practică. Păstrând un nivel înalt al cercetării științifice, aceste programe și conferințe trebuie să se adreseze și mediului profesional care, în domeniul dreptului, este extrem de bogat, variat și interesat de dinamica în evoluție rapidă a științei juridice care, în ciuda conservatorismului său proverbial, este, prin vocația universală a dreptului, continuu solicitată să reglementeze noile dezvoltări ale vieții sociale. Acreditarea conferințelor, atelierelor și seminarelor organizate de Facultatea de Drept pe lângă organele de formare a profesiilor juridice în vederea acordării unor punctaje de formare profesională va putea contribui la ridicarea interesului practicienilor pe manifestările științifice ale Facultății în domeniul cercetării juridice aplicative.

D. Studenții, masteranzii și doctoranzii trebuie implicați în proiectele de cercetare ale Facultății. Cei mai merituoși studenți ai facultății pot fi cooptați în **echipile de proiect** ale proiectelor de cercetare, primind sarcini precise în realizarea proiectului și menținând în felul acesta o relație de colaborare activă cu Facultatea prin care își perfeționează pregătirea științifică și se integrează în cariera academică.

Se va continua organizarea anuală a tradiționalei **Sesiuni de comunicări științifice a studenților și masteranzilor**. Realizarea de către studenți a unor lucrări de cercetare publicabile poate fi bonificată contribuind la acordarea punctelor din notă aferente controlului continuu. Masteranzii în cercetare și doctoranzii vor putea fi cooptați în organizarea conferințelor Facultății referitoare la interesele lor de cercetare. Prin coordonatorii științifici, Facultatea **va sprijini publicarea în tot sau în parte lucrărilor științifice valoroase** realizate de masteranzi ca disertații sau de doctoranți ca referate de cercetare.

Programele didactice de cercetare și studii aprofundate ale Facultății trebuie astfel structurate încât să conducă la publicarea rezultatelor cercetării și la lansarea producțiilor tinerilor cercetători în doctrina juridică.

În contractele de studii la nivel de master și doctorat se poate introduce obligația masteranzilor și doctoranzilor de **a participa la un număr de conferințe** organizate de Facultatea de Drept. Lucrările cu valoare științifică importantă realizate de aceștia pot face obiectul unor comunicări în cadrul conferințelor Facultății.

IV. 2. Desfășurarea activității de cercetare

În ceea ce privește activitatea de cercetare a departamentelor, la nivelul colectivelor de disciplină este recomandabilă **organizarea periodică a unor sesiuni de lucru** privind noutățile legislative și controversele apărute în doctrină sau jurisprudență cu privire la disciplina în cauză. În cazul identificării unor probleme cu caracter interdisciplinar, la nivelul departamentelor se pot organiza sesiuni de dezbatere științifice cu privire la aceste probleme.

Facultatea de drept va participa activ la **organizarea conferințelor programate de colectivele de disciplină ale Facultății**, la susținerea activităților pentru care s-au obținut finanțări și la realizarea planurilor de cercetare ale cadrelor universitare ale Facultății. Conducerea Facultății de Drept se va implica în această susținere la solicitarea cadrelor didactice care au inițiat cercetarea și va include orice susținere de tip logistic, organizatoric și, de la caz la caz, finanțier necesară în vederea realizării activității de cercetare.

Facultatea de drept **va susține finanțier și va solicita Universității să susțină finanțier deplasările cadrelor sale didactice în țară și în străinătate** necesare în vederea îndeplinirii activităților de cercetare.

De asemenea, Facultatea de Drept va coopera cu secțiunea de drept a Bibliotecii Centrale Universitare și cu direcții relevante ale Universității din București în vederea achiziționării materialelor de studiu, accesului la biblioteci virtuale și baze de date, cărților și publicațiilor necesare în vederea desfășurării activităților de cercetare. După cum rezultă din secțiunea 6.2 a prezentului plan, atât în stadiul elaborării cât și în cel al implementării proiectului de cercetare se impune o strânsă **corelare cu necesitățile de documentare** a proiectului. Pe de o parte resursele deja existente trebuie cunoscute cadrului universitar care participă la proiect; pe de altă parte cele necesare dar care sunt încă disponibile pot fi procurate tocmai prin finanțarea acordată proiectului în vederea implementării sale.

Prodecanul responsabil cu conferințele Facultății de Drept va colabora cu membrii colectivului de disciplină care au inițiat organizarea unor asemenea conferințe în vederea finanțării și bunei desfășurări a acesteia. Facultatea de Drept se va implica, inclusiv prin intermediul asistentului de cercetare, în **atragerea finanțărilor necesare pentru organizarea conferințelor**. Aceste finanțări pot proveni din perceperea de taxe de participare, granturi, sponsorizări, cooperarea cu entități private sau cu instituții publice. De asemenea, în scopul atragerii sponsorizărilor sau alte mijloace de finanțare, cadrele didactice sunt încurajate să colaboreze cu Asociația "Conferințele Facultăți de Drept ale Universității din București" și să inițieze orice alt vehicul care să permită finanțarea activității de cercetare. Se va intensifica și

colaborarea cu compartimentele Universității din București în competența cărora intră asemenea activități. În fine, în cazul realizării parteneriatului cu Agenția Universitară a Francofoniei, este necesară introducerea în acest parteneriat a unei componente de finanțare a activităților științifice francofone ale Facultății de Drept.

Facultatea de drept sau asociația care susține conferințele sale va contracta cu societăți specializate serviciile privind **suportul logistic** în organizarea conferințelor, a cazării și meselor participanților, în realizarea materialelor de prezentare, promovarea activităților științifice editarea lucrărilor conferințelor etc.

În ceea ce privește finalizarea cercetării, Universitatea va pune la dispoziția membrilor echipelor de cercetare **servicii de sprijin și susținere** (traducere, proofreading, editare, consiliere).

IV. 3. Promovarea rezultatelor cercetării

Revista Facultății de Drept, **Analele Universității București – Secțiunea Drept**, va avea un drept de preferință la publicarea lucrărilor conferințelor la organizarea cărora Facultatea a participat finanic sau logistic. De asemenea, publicarea de materiale și studii în această revistă va rămâne o formă de manifestare a fidelității față de facultate încurajată prin acordarea unor punctaje suplimentare cu ocazia concursurilor de promovare, a evaluărilor instituționale și a acordării gradațiilor de merit și a indemnizațiilor de performanță.

Totodată, înscrierea revistei în anumite baze de date foarte bine cotate, cu înalt factor de impact în științele juridice (ERIH+), presupune, pe de o parte o **deschidere predilectă pentru articolele publicate în limbi străine**, iar pe de altă parte atragerea în proporție mai mare decât până în prezent și a unor **colaboratori neafiliați**. În acest sens, exercitarea dreptului de preferință amintit mai sus poate fi una din căile prin care să se poate atinge ponderea minimă a acestor colaboratori necesară cotării care, la rândul său, ar conduce atât la creșterea atractivității revistei pentru colaboratori și cititori, cât și a vizibilității științifice a rezultatelor cercetării în Facultate.

IV. Evaluarea cercetării și calității academice

În prezent, există o **multitudine de standarde în raport cu care este evaluată activitatea cadrelor universitare** a Facultății de Drept a Universității din București. Astfel, în vederea promovării, evaluarea se va face prin raportare la Anexa nr. 24 a Ordinului nr. 6129 din 20 decembrie 2016 a Ministerului Educației și Cercetării Științifice, la care se adaugă Regulamentul Facultății de Drept privind ocuparea prin concurs a posturilor didactice vacante. Anual, evaluarea activității cadrelor didactice se face potrivit Metodologiei de evaluare a

performanțelor profesionale individuale ale personalului didactic și de cercetare din cadrul Facultății de Drept a Universității din București. În fine, gradațiile de merit se acordă pe baza evaluării realizate pe temeiul Regulamentului de acordare a gradației de merit personalului didactic de predare din Facultatea de Drept a Universității din București.

Criteriile prevăzute și ponderea lor relativă **diferă de la o metodologie la alta**, ceea ce nu este explicabil în raport cu un sistem coherent de cerințe pe care instituția trebuie să le pretindă membrilor săi. Întocmirea dosarelor individuale de către fiecare cadru didactic conform acestor seturi de criterii diferite reprezintă o povară birocratică excesiv de anevoieoașă. În plus, se constată că, în urma modificărilor legislative privind salarizarea personalului didactic, cadrele universitare din facultate sunt salarizate foarte diferit, fără ca diferențele să poată fi în totalitate explicate pe baza unor criterii obiective.

Pentru a se remedia aceste probleme, este necesar ca, sub controlul și puterea de decizie a Consiliului, decanul Facultății să impulsioneze finalizarea mai multor acțiuni care sunt în acest moment în stadii diferite de realizare:

- a) Identificarea fondurilor disponibile în vederea **reașezării juste a drepturilor salariale** ale cadrelor didactice și definirea criteriilor de justețe ale acestei reașezări;
- b) **Unificarea criteriilor de evaluare**, urmând ca, la baza tuturor evaluărilor necesare în vederea promovării, premierii și asigurării calității academice, să stea un set unic de criterii care să respecte, pe de o parte, standardele minime ce decurg din actele normative aplicabile, iar pe de altă parte, exigențele specifice ale Facultății de Drept;
- c) Întocmirea unei **baze de date digitale** în care, în raport cu criteriile menționate, fiecare cadru didactic să introducă (o singură dată) elementele de identificare ale activităților sale științifice, didactice sau administrative, în mod curent, pe măsură ce aceste activități se desfășoară urmând ca datele astfel introduse să fie prezumute a fi introduse la zi și să fie utilizate de Facultate de câte ori este necesar în procesele sale de evaluare. Cadrele didactice în legătură cu activitatea cărora va fi consultată baza de date vor fi avertizate în prealabil prin e-mail în legătură cu perioada în care va avea loc această consultare.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității va continua **implementarea standardelor naționale și specifice aplicabile activității didactice și cercetării**, încercând, pe de o parte, fluidizarea a procedurilor și scăderea poverii birocratice asupra cadrelor universitare, iar, pe de altă parte, raportarea eficientă și continuă a activității didactice și de cercetare a Facultății care va continua să se situeze la cel mai înalt nivel național.

V. Relații internaționale

Unul dintre obiectivele strategice de termen lung ale Facultății de Drept și ale Universității din București este **internăționalizarea programelor de studii și a proiectelor de cercetare**. În condițiile integrării europene a României și globalizării economice și culturale în epoca istorică pe care o traversăm, acest obiectiv este vital pentru menținerea Facultății ca pol de excelență academică și centru de formare a elitelor statului de drept și ale unei Uniuni Europene prospere și performante.

Internăționalizarea are o **componentă substanțială și o componentă instituțională**. Cea dintâi presupune orientarea programelor Facultății către aspectele de drept internațional și de drept comparat, de convergență a tradițiilor juridice, de drept uniform european și internațional, de diversitate și unitate în răspunsurile normative date de diversele sisteme de drept național la provocările tehnologice, economice și culturale globale în lumea contemporană. Componența instituțională a internaționalizării vizează:

- cooperarea cu instituții academice din străinătate și asociații academice internaționale în scopul inserării cercetării juridice din facultate în circuitul internațional al ideilor și implementării în facultate a unor elemente de know-how al performanței academice dezvoltat la nivel mondial;
- dezvoltarea unor programe în limbi străine de largă circulație în scopul sporirii adresabilității programelor față de studenți străini și al vizibilității internaționale a rezultatelor cercetării în facultate.

Cum obiectivul internaționalizării a fost asumat ca fiind strategic de toate echipele aflate la conducerea sa după 1989, parcursul Facultății către atingerea acestui obiectiv a marcat deja reușite trainice și substanțiale care, pe de o parte, trebuie conservate, iar pe de altă parte, pot constitui modelul dezvoltărilor viitoare.

V. 1. Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene

Înființat în 1995 de Facultatea de Drept a Universității din București în cooperare cu Universitatea Paris I Pantheon Sorbona, decorat cu Ordinul "Meritul cultural" de doi Președinți ai României, Colegiul Juridic Franco-Român de Studii Europene este un **model de succes al cooperării academice internaționale pentru întreg mediul universitar românesc**. El slujește valorile fundamentale pe care Facultatea de Drept este chemată să le slujească: educația, dreptul și civilizația europeană.

În prezent, colegiul este sprijinit de un consorțiu de 14 universități franceze, are aproape 300 de studenți înmatriculați, primește circa 40 de profesori invitați de la universități din Franța

în fiecare an, oferă programe în dublă diplomă la toate nivelurile de studii (licență, master, doctorat), atrage la master mai mulți studenți străini decât români, iar numărul candidaților este de două trei ori mai mare decât al celor admisi în program, a devenit cel mai activ centru de cercetare juridică francofonă din România și numără între absolvenții săi elite ale vieții juridice românești care au făcut strălucite cariere în instituțiile europene sau internaționale, în instituții publice din România, în învățământul superior, în magistratură, societăți multinaționale sau în cabinete reputate ale practiciei private de avocatură ori notariat.

În iunie 2020 în cadrul Colegiului se va organiza a **treia ediție a doctorialelor franco-române**. Inițiat în anul 2018, acest proiect reunește circa 20 de doctoranzi din Franța și România, care discută proiectele lor de teză cu colegi și cu comisii alcătuite din reputați profesori francezi și români care oferă orientări utile în vederea continuării cercetării. În continuare, dorim să conferim acestui proiect o dimensiune regională, motiv pentru care intenționăm ca în acest an să îl deschidem către participarea unor doctoranzi de la școlile doctorale ale facultăților de drept din Hexagon și din Republica Moldova.

Doctorialele sunt și o formă de întărire a componentei doctorale a Colegiului. Prin intermediul Institutului de Cercetări Doctorale și Post-Doctorale a Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, sperăm să putem ridica și numărul **tezelor de doctorat realizate în cotutelă** în colaborare cu universități din Franța, mecanism care a furnizat deja câteva teze de doctorat devenite valoroase cercetări de drept comparat franco-român, bine receptate în mediile științifice și în doctrina relevantă din ambele țări.

Tot în anul 2020, în luna noiembrie, se va organiza **conferința aniversară a Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene**, cu prilejul jubileului de 25 de ani al acestei instituții prestigioase. Universitatea din Bordeaux va fi asociată organizării acestei conferințe în continuarea unei colaborări inaugurate printr-o conferință de drept comparat organizată împreună la Bordeaux în anul 2014. După modelul acelei conferințe și al celor organizate cu prilejul celei de-a 15-a și celei de-a 20-a aniversări a Colegiului, vom transforma și conferința din 2020 în prilejul unor cercetări comune de drept comparat în toate ramurile majore ale dreptului finalizate cu publicarea unui volum în limba franceză.

V. 2. Menținerea relațiilor internaționale francofone

Direct sau prin intermediul Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, Facultatea de Drept a Universității din București și-a consolidat în ultimii ani poziția de **principală instituție a francofoniei juridice în Europa centrală și orientală**, după cum rezultă din următoarele elemente:

- În anii 2013 și 2018 au avut loc la facultatea noastră două mari conferințe internaționale francofone de drept comparat dedicate publicării în limba franceză a două coduri fundamentale ale legislației române: codul civil și codul de procedură civilă.
- În anul 2010 s-a desfășurat la Facultatea de Drept a Universității din București congresul mondial al Asociației Henri Capitant a prietenilor culturii juridice franceze dedicat dreptului succesorului. Ulterior, colaborarea cu această asociație și implicarea cadrelor didactice ale Facultății în grupul său român s-au intensificat astfel încât secretarul general al Grupului este colega noastră dna lector univ. dr. Andra Trandafir, facultatea a avut anual reprezentanți la congresele mondale ale asociației și a organizat numeroase întâlniri de lucru bilaterale ori multilaterale transformate în proiecte de cercetare comparativă cu implicarea unor prestigioși cercetători membri ai unor grupuri naționale ale asociației: Franța, Belgia, Olanda, Germania, Italia, Turcia, Panama, Canada, Bulgaria etc. În iunie 2020, Facultatea va fi reprezentată la Congresul Mondial al Asociației din Coreea de Sud dedicat inteligenței artificiale, în octombrie 2020 va fi organizată o sesiune bilaterală româno-franceză la Bordeaux (ediția anterioară fiind organizată în octombrie 2018 la București), iar în 2021 profesori ai Facultății vor participa la sesiunea bilaterală România-Quebec care va fi organizată la Quebec și Montreal.
- Începând cu anul 2014, Facultatea de Drept a derulat trei proiecte de drept comparat cu Institutul de Cercetări Juridice al Sorbonei. Fiecare proiect a cuprins câte două colocvii de drept comparat; fiecare colocviu s-a finalizat un volum dedicat cercetării monografice româno-franceze a unei instituții de drept civil. Proiectul în curs are ca obiect de cercetare garantarea obligațiilor civile, iar colocviul din mai 2020 va fi organizat la București, fiind dedicat garanțiilor reale.
- Începând cu anul 2017, Societatea de Legislație Comparată a decis ca tradiționalele sale sesiuni științifice româno-franceze (începute în anii '60 în colaborare cu Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române) să fie organizate în colaborare cu Facultatea de Drept a Universității din București. În consecință, am organizat deja două sesiuni științifice bilaterale: în noiembrie 2017 la Universitatea Paris II Pantheon Assas și în noiembrie 2019 la Facultatea de Drept a Universității din București. Următoarea sesiune ar trebui să aibă loc în 2021 în Franța.
- În anul 2017, Facultatea de Drept a fost admisă în Grupul de Cercetare în Dreptul Răspunderii Civile și Asigurărilor (GRERCA). De atunci, cadrele universitare ale

Facultății au participat la trei colocvii anuale ale grupului, iar ediția din 2019 a fost organizată de Facultatea de Drept a Universității din București, fiind primul dintre cele 11 colocvii anuale ale grupului care a fost organizat în Europa de Est. În 2020 colocviul dedicat regimului juridic al răspunderii pentru noile profesii va fi organizat la Universitatea din Santiago de Compostella (Spania) și va implica și participarea specialiștilor din facultatea noastră, iar pentru anul 2021 Facultatea face parte dintr-un consorțiu care a obținut finanțarea europeană pentru ediția de la Lyon a seminarului GRERCA care va investiga aspectele juridice ale inteligenței artificiale.

- În anul 2017, Facultatea de Drept a Universității din București și Facultatea de Drept a Universității din Montpellier au obținut o finanțare pentru un proiect de mobilități cu durata de doi ani, în cadrul Programului de Acțiuni Integrate Brancusi, finanțat de UEFISCDI și Guvernul Francez, având ca tema studiul sancțiunilor penale în Franța și România. Proiectul a presupus organizarea a patru conferințe, dintre care două la Montpellier și două la București, efectuarea de activități de predare, vizite reciproce ale doctoranzilor în cele două țări, precum și publicarea de articole din partea profesorilor francezi în revista Analele Universității din București – Seria Drept.
- Numărul sejururilor de profesor invitat oferite profesorilor Facultății de drept de universitățile franceze a crescut constant. Și pentru anul 2020, profesorii Facultății au fost solicitați în această calitate la universitățile din Poitiers, Rennes, Nisa, Bordeaux și Aix-en-Provence.
- De altfel, cu aceste universități există relații de colaborare constante care au generat numeroase proiecte de cercetare, colocvii și seminare comune în ultimii ani, relații ce se cuvine să continuă și aprofundate.

Din cele de mai sus rezultă că relațiile internaționale francofone ale Facultății de Drept dezvoltate în ultimii ani se dovedesc active și fructuoase, iar soliditatea acestor relații face ca pentru anii următori calendarul lor de dezvoltare să fie deja fixat. Se impune deci **cultivarea rețelelor de cercetare** deja existente în spațiul științific francofon și **menținerea** acestor colaborări la un nivel ridicat și **deschiderea** lor către toate domeniile dreptului (public, penal privat) astfel încât activitățile de cercetare și educație realizate prin intermediul lor să implice toate cadrele universitare francofone ale Facultății.

V.3. Dezvoltarea relațiilor internaționale cu principalele culturi juridice și academice ale lumii

Relațiile francofone ale Facultății de drept constituie un model de urmat și în ceea ce privește **celealte relații internaționale**. Ele demonstrează că prin cooperarea consecventă cu o prestigioasă universitate occidentală s-a format o instituție care mai întâi a furnizat o formare de excelență studenților Facultății la nivelul cel mai înalt al învățământului juridic occidental, apoi a extins la întregul ciclu academic această formare, după care, în jurul său, s-a format o rețea de universități, această rețea a început să genereze și proiecte de cercetare comune, iar ulterior rețelele s-au multiplicat, la fel și proiectele. Sunt implicate în geneza acestui succes internaționalizarea, calitatea academică și excelența în cercetare. Pe termen lung, Facultatea de Drept își poate propune să reproducă acest model pentru a aborda fiecare dintre culturile juridice majore ale lumii.

O componentă a modelului francofon este publicarea prestigioasă a unor traduceri în limba franceză a codului civil român și a celui de procedură civilă. Coordonată de reprezentanți profesori francezi care au corespondat cu profesorii Facultății, traducerea a constituit ea însăși un proiect de cercetare de anvergură internațională. În urma publicării sale, echipa domnului Decan Flavius A. Baias a reușit însă să implice Facultatea în alte evenimente de anvergură similară. Organizarea de către Facultate a unor conferințe dedicate celor două traduceri a fost prilejul invitării în Facultate a unor specialiști internaționali de mare renume care au comentat în comunicările la conferință textele noilor coduri române, iar publicarea acestor comunicări face ca astăzi aceste texte să se bucure de comentarii de drept comparat provenind de la cei mai iluștri reprezentanți ai științei dreptului civil din lumea francofonă. Reproducerea acestui model începând cu **traducerea în limba engleză a codurilor fundamentale** ar putea constitui, cum a fost și în cazul traducerii franceze, un pivot în jurul căreia Facultatea ar putea accesa și rețelele științifice anglofone obținând și o creștere a vizibilității codurilor românești fundamentale în dezbaterea științifică juridică internațională.

Cum am precizat în secțiunea III.2, o etapă distinctă în această strategie ar consta în realizarea câte unui **program de master în dublă diplomă pentru fiecare direcție lingvistică majoră**. În urma unei monitorizări multianuale a interesului pentru acest master și a calității lui, se poate evalua oportunitatea realizării unor noi programe de licență sau de doctorate în cotutelă. Legăturile academice formate prin organizarea și desfășurarea acestor programe de studii pot fi valorificate ulterior în proiecte de cercetare, conferințe și publicații comune. În prezent discuțiile privind câte un program de master sunt foarte avansate cu **Universitatea din Würzburg (Germania)** și cu **Universitatea din Valencia (Spania)**.

Modelul ar putea fi utilizat și pentru introducerea unui **program de master anglofon în dublă diplomă**. Deocamdată, în întâmpinarea unei reale nevoi de comunicare cu lumea juridică anglo-saxonă, Facultatea de Drept a creat un program de master în limba engleză în arbitraj internațional, a introdus în programele sale de licență cursuri de drept american al contractelor și s-a asociat cu Juris Angliae Scientia pentru organizarea **Centrului de Drept Britanic** aflat în al doilea său an de activitate. Aceste activități vor fi continuante și dezvoltate.

De asemenea, se va continua colaborarea consecventă începută cu universități din **Italia, Elveția, Belgia, Canada, Israel**. Vom promova continuarea schimburilor de studenți și profesori în cadrul acordurilor **Erasmus și Erasmus Plus**, schimburi al căror număr a fost în continuă creștere în ultimii ani. Vom rămâne membri activi ai rețelelor de cooperare academică internațională **Rotterdam Law Network Network (RLN), European Legal Practice Integrated Studies (ELPIS) și Caen-Würzburg Meeting Group**. În mai 2020, reuniunea generală anuală a acestei din urmă rețele va fi găzduită de Facultatea de Drept a Universității din București.

Vom încerca să întărim colaborarea cu **lumea academică americană**. Exceptând anul curent, în ultimii anii Facultatea de Drept a beneficiat de câte un sejur anual al unui profesor invitat din Statele Unite ale Americii finanțat de **Fundația Fulbright**. Această fundație și **Ambasada Statelor Unite la București** au mijlocit și organizarea unor conferințe ale unor prestigioase personalități juridice americane, conferințe care s-au bucurat de o largă audiență în rândul studenților Facultății de Drept. Parteneriatul cu aceste instituții trebuie aprofundat. Pot fi explorate și relațiile instituite cu facultățile de drept ale universităților **Mercer din Atlanta, Toulane din New Orleans și Louisiana State University din Baton Rouge** cu care s-au pus bazele unor proiecte de interes comun în cursul reuniunilor care au avut loc la nivelul universităților și facultăților în noiembrie 2018. Gradual, proiectele "americană" ale Facultății ar putea implica:

- Schimburi de profesori invitați
- Colocvii pe teme științifice de interes comun
- Un program de studii anual (de nivel master sau post-universitar)

Se va relua și comunicarea cu **University of South Florida** în vederea realizării proiectului conceput în anul 2016 de furnizare a unor programe de învățământ la distanță în domeniul dreptului constituțional la dispoziția studenților Facultății de Drept a Universității din București.

Vom dezvolta în continuare și relațiile cu universități din **China** desfășurate, fie prin intermediul **Institutului Confucius**, fie în afara acestuia. Vom încerca să dăm coerență și

continuitate schimburilor de profesori deja inițiate în ultimii ani cu **Institutul Juridic al Academiei de Științe Sociale din Shanghai și cu Universitatea Chinei de Est de Științe Politice și Drept.**

Se va continua și colaborarea cu **Universidad Autonoma de Mexico** pentru realizarea unor studii de drept internațional al păcii în cadrul catedrei Fabela-Titulescu, constituită prin colaborarea dintre facultatea de drept a acestei universități și Facultatea de Drept a Universității din București.

Începând cu congresul de la Viena din 2014 și continuând cu cel de la Fukuoka din 2018, ca urmare a demersurilor inițiate de dna prof. univ. dr. Camelia Toader, judecător la Curtea Europeană de Justiție, profesorii Facultății de Drept au furnizat **majoritatea rapoartelor naționale de drept românesc la congresele mondiale ale Academiei Internaționale de Drept Comparat**. Cum aceasta este una dintre cele mai prestigioase organizații internaționale în domeniul dreptului comparat, implicarea Facultății noastre în programele și activitățile sale trebuie continuată, legăturile științifice astfel formate cu prestigioși savanți de recunoaștere internațională putând fi folosite ca bază pentru alte proiecte.

În viitoarele sale proiecte internaționale, Facultatea de Drept va coopera cu structurile Universității în vederea **valorificării rețelei CIVIS** și va participa la formarea unei puternice componente de studii juridice a Universității Civice Europene. Aceasta este una dintre principalele axe de dezvoltare a relațiilor internaționale ale Facultății, avându-se în vedere că susținerea de care se bucură acest proiect din partea Uniunii Europene oferă perspectiva unei susțineri financiare consistente și a unei orientări strategice a activităților rețelei.

În luna decembrie 2019, Facultatea de Drept a primit informarea oficială privind decizia de creare a unui **program de master internațional privind statul de drept și lupta împotriva corupției**, care va fi funcțional din anul 2020-2021. Programul de master este organizat de Rule of Law & Anti Corruption Center Geneva (ROLACC) și European Public Law Organisation (EPLO), este sprijinit de Biroul ONU pentru combaterea traficului de droguri și pentru prevenirea criminalității și va presupune implicarea a peste 15 universități de prestigiu, ale căror cadre didactice vor participa la activitățile didactice și ai căror absolvenți se vor număra printre masteranzii acestui program.

În septembrie 2020, Facultatea de Drept se pregătește să găzduiască una dintre cele mai importante manifestări științifice internaționale pe care le-a organizat vreodată România în domeniul juridic. Astfel, prin eforturi coordonate în primul rând de dna lector univ. dr. Andra Trandafir, Facultatea de drept a primit misiunea de a găzdui a **XX-a ediție a Conferinței Societății Europene de Criminologie**. Peste 1200 de participanți vor analiza mai mult de 100

de tematici în peste 300 de sesiuni științifice. Prin relevanța științifică a acestui eveniment, Facultatea de Drept, aleasă pentru organizarea ediției aniversare în urma unei aplicații depuse încă din anul 2017, va dobândi o maximă vizibilitate a activității sale internaționale. Bucureștiul este, de altfel, cel mai estic oraș în care cei mai importanți criminologi din lume au poposit pentru conferința anuală în acești 20 de ani de funcționare a Societății Europene, într-un domeniu rezervat, până în prezent, cu precădere Europei Centrale și Statelor Unite ale Americii. Totodată, există perspectiva ca această activitate să se autofinanțeze producând chiar un anumit profit care urmează a fi folosit pentru activități de cercetare ulterioare. Efortul logistic necesar organizării implică însă și nevoia adaptării și actualizării bazei materiale a Facultății, fiind necesară reabilitarea cât mai rapidă a încă 7-15 săli care să poată găzdui lucrările conferinței, urmând ca acestea să fie ulterior afectate activității didactice curente.

VI. Logistică, finanțare, bază materială și documentară

În ceea ce privește organizarea acestei secțiuni, este de observat că toate secțiunile anterioare care vizează activitățile în care facultatea urmează să se implice implică **necesități logistice, materiale și de finanțare**. Prin urmare, din perspectivă financiară, această listă de activități este o listă de nevoi. Pentru realizarea lor se pot identifica nevoi derivate, de ordin material sau documentar. În vederea satisfacerii acestor nevoi este necesară identificarea unor surse de finanțare și alocarea promptă a resurselor necesare.

VI.1. Necesitatea reabilitării patrimoniului imobiliar al Facultății

Ca urmare a eforturilor depuse de echipele dlor. rectori Ioan Pânzaru și Mircea Dumitru și a ale dlui. decan Flavius Baias, în anul 2019 rectoratul Universității a fost reamplasat într-un nou sediu, eliberându-se în felul acesta o mare parte dintre sălile și birourile pe care administrația Universității le-a utilizat până acum în clădirea Facultății de Drept. Nutrim speranța că sălile unor birouri administrative, arhive sau centre ale Universității, care se află în continuare în clădirea Facultății de Drept, vor fi de asemenea eliberate în vederea afectării lor pentru funcțiunile cărora le-au fost destinate la construcție.

În consecință, în acest moment există un număr relativ mare de **săli, birouri și spații sanitare** a căror amenajare se impune în vederea afectării lor pentru activitatea academică în Facultate. Nevoia de reabilitare privește nu numai spațiile revenite în administrarea Facultății, ci și **spații care s-au aflat în continuu în folosința Facultății de Drept** ca urmare a uzurii cauzate de utilizarea lor fără întrerupere și fără nici o îmbunătățire majoră timp de mai multe decenii.

Chiar spații reprezentative care au fost intens folosite, cum ar fi **Aula Magna**, care a fost reabilitată sub coordonarea domnului decan Viorel Mihai Ciobanu în urmă cu 15-20 de ani, necesită lucrări de întreținere și de remediere a mobilierului și a instalațiilor. Sunt de asemenea necesare lucrări de reabilitare a garderobei și toaletelor care deservesc Aula Magna. Se impune și curățarea periodică a luminatorului Aulei Magna, care contribuie la solemnitatea și monumentalitatea acestei capodopere arhitecturale. Consider că toate aceste lucrări ar trebui incluse în agenda de priorități a Universității din București având în vedere că Aula Magna este spațiul cel mai reprezentativ de care aceasta dispune pentru organizarea unor evenimente, congrese și festivități de mare anvergură.

Reabilitarea spațiilor va presupune și reutilarea lor cu retroproiectoare, prize, instalații electrice, table inteligente, instalații de încălzire și wi-fi conforme stadiului actual al dezvoltării tehnologice. De asemenea, se impune **actualizarea tehnologică** a laboratoarelor Facultății, și anume a laboratorului de criminalistică, dotat în prezent la nivelul anilor 60, a laboratoarelor de informatică și laboratorului Colegiului Juridic Franco-Român de Studii Europene, ale căror dotări sunt de nivelul anilor 90-2000. Gradul avansat de uzură morală al acestor dotări impune cu urgență un program de actualizare tehnologică.

Reabilitarea spațiilor și utilităților se va face, desigur, în perspectiva **destinației** care li se va da. În consonanță cu tendințele manifestate la nivelul Universității, aceste destinații vor fi organizate în conformitate cu următoarele principii:

- a) Utilizarea în scopul activităților didactice a oricărora spații a căror dimensiune permite o asemenea utilizare;
- b) Distribuirea spațiilor de birouri între discipline, astfel încât fiecare colectiv de disciplină să aibă la dispoziție un spațiu de birouri dotat în principiu cu grup sanitar, un spațiu pentru cărți, cel puțin un calculator racordat la bazele de date de cercetare disponibile în Facultate și pentru care s-au licențiat versiunile curente ale tuturor aplicațiilor de utilizare curentă "MS Office" și o imprimantă aprovisionată în mod curent rezonabil cu hârtie și cartușe de cerneală;
- c) Reabilitarea tuturor toaletelor și spațiilor sanitare de care palatul Facultății dispune conform proiectului de arhitectură original, incluzându-le atât pe cele afectate în prezent acestei funcții cât și pe acelea care au fost în decursul timpului dezafectate.

Anumite săli vor putea fi alocate unor **utilizări speciale și dotate corespunzător** acestor utilizări, spre exemplu o sală de concursuri studențești, o sală de procese simulate, o sală de lectură. Se va continua alocarea unui birou pentru activitățile de clinică juridică. De asemenea,

se va păstra principiul **sprajinirii activității asociațiilor studențești** cu grad ridicat de reprezentativitate prin acordarea spațiilor necesare pentru desfășurarea curentă a activității lor.

Având în vedere creșterea ponderii problemelor tehnologice care, în urma procesului general de digitalizare, pot afecta în principiu oricare dintre circuitele funcționale ale activităților în Facultate, afectarea pentru Facultate a unui **administrator de rețea/administrator IT** al clădirii ar putea fi necesară.

De altfel, în privința instrumentelor informaticale ale activităților Facultății cu studenții, **anumite îmbunătățiri ale funcționalităților existente** sunt necesare. Spre exemplu, se impune perfecționarea modurilor de implementare a reglementărilor europene recente privind protecția datelor personale, gestionarea mai eficientă a activității studenților, comunicarea către fiecare student, cel puțin anual, a poziției sale relative în cadrul grupei, seriei și anului de studii, semnalarea promptă a acordării notelor la examene, precum și compatibilitatea dintre soluția informatică de administrare a datelor în cadrul Facultății și cea utilizată la nivelul Universității.

Se vor identifica și implementa moduri de **optimizare a comunicării directe și electronice** dintre **secretariatul facultății și studenți**, inclusiv prin reorganizarea spațiului în care își desfășoară activitatea secretariatul și prin raționalizarea programului de lucru cu studenții.

Secretariatul Facultății trebuie dotat cu o **imprimantă Braille** a cărei utilizare pentru imprimarea materialelor de studiu și de evaluare să permită participarea nevăzătorilor la procesul educativ în Facultatea de Drept.

Trebuie instituit și controlat un flux constant de **asigurare a ustensilelor didactice de utilizare curentă** (burete, cretă, marker, funcționalitatea continuă a instalațiilor de sonorizare, vizualizare, iluminare și încălzire). De asemenea, trebuie revizuit fluxul de desfășurare și verificare a activității personalului de întreținere și a personalului de pază și protecție.

În gestiunea spațiilor comune se va avea în vedere **raționalizarea afișajului în Facultate și limitarea lui la panouri special destinate** în vederea administrării durabile a acestor spații comune cu respectarea standardelor estetice impuse de arhitectura monumentală a edificiului și a condițiilor de igienă impuse de utilizarea sa publică.

O **trușă de prim-ajutor** trebuie să fie disponibilă la biroul de pază al intrării principale în Facultate. Proiectul de **instalații pentru asigurarea protecției împotriva incendiilor** a fost avizat favorabil de Ministerul Dezvoltării în cursul anului 2019, astfel încât se impune acordarea finanțării și implementarea acestui proiect. De asemenea, periodic trebuie organizate **instructajele prevăzute de dispozițiile legale aplicabile, precum și simulări de situații de**

urgență care să permită celor implicați să reacționeze în asemenea situații în maniera necesară pentru limitarea pe cât posibil a consecințelor negative ale unor asemenea situații.

Este necesară **funcționalizarea traseelor rezervate persoanelor cu dizabilități**. În acest scop, trebuie instalate dispozitive de acces adecvate pentru asemenea persoane la cel puțin o intrare în Facultate aflată la nivelul demisolului, care să fie deschisă pe tot parcursul activităților în Facultate. De asemenea, trebuie **reintroduse în funcțiune completă lifturile** cu acces la toate nivelurile clădirii. Amfiteatrele al căror acces prezintă diferență de nivel trebuie dotate cu **dispozitive** corespunzătoare.

Se vor investiga și măsuri de reamenajare a **parcului Facultății** pe următoarele direcții:

- a) Restaurarea parcului în conformitate cu proiectul său de arhitectură original;
- b) Amenajarea unor spații de relaxare și convivialitate într-un cadru natural agreabil pentru studenți și cadre didactice, prin integrarea și conservarea integrală a spațiilor verzi;
- c) Supravegherea gestiunii spațiilor de parcare în scopul utilizării raționale a acestora exclusiv pentru desfășurarea activităților Facultății.

Toate operațiunile de reabilitare a spațiilor sau de achiziționare a consumabilelor se vor face cu respectarea principiilor **dezvoltării durabile**, alegându-se în fiecare caz metodele cu impactul negativ cel mai redus asupra mediului care permit satisfacerea nevoilor de funcționare a Facultății.

Consiliului Facultății îi va fi supusă propunerea de acordare a unor spații din palatul Facultății pentru **instituții academice sau pregătire profesională de prestigiu**, precum în cazul propunerii retrase de Institutul Național de Pregătire a Avocaților sau în acela al solicitării Agenției Universitară a Francofonie (AUF). Asemenea propunerii trebuie evaluate cu atenție din următoarele perspective:

- a) Nevoile de spațiu ale activității academice a Facultății;
- b) Caracterul prestigios și util al colaborării cu partenerii soliitanți;
- c) Acordarea de către aceștia a unui sprijin echivalent în domenii specifice atât nivelului lor de expertiză cât și nevoilor activităților academice ale Facultății. Spre exemplu, se poate obține angajamentul AUF de a sprijini anumite proiecte de cercetare ale Facultății sau ale Colegiului Juridic Franco Român de Studii Europene sau de dotare a bibliotecii acestuia din urmă, bibliotecă a cărei nevoi de lucrări fundamentale publicate în ultimii 10 ani este extrem de stringentă.

VI.2. Necesitatea îmbunătățirii bazei documentare și accesului la cunoaștere

Biblioteca Facultății de Drept are o valoare inestimabilă. Colecția sa de aur include exemplare de carte rară de mai multe sute de ani. În perioada interbelică, biblioteca a achiziționat multe cărți juridice fundamentale și, integral, tezele publicate care erau susținute la universități din Franța. Actualmente sunt în vigoare circa 2400 de permise de intrare la Biblioteca Facultății de Drept. În cursul unui an, se înregistrează circa 38.000 de vizite și se consultă circa 65.000 de exemplare. În total, biblioteca deține în depozit circa 230.000 de unități pentru circa 90.000 de titluri.

Din păcate, Biblioteca Facultății de Drept **nu are autonomie instituțională** și nu aparține nici Facultății de Drept și nici Universității din București. Ea a fost integrată în anul 1947 în Biblioteca Centrală Universitară. În ultimii ani însă, aceasta din urmă a achiziționat foarte puține titluri noi în domeniul dreptului. Accesul la bazele de date cuprinzând revistele juridice de circulație internațională (Lexis Nexis, Hein Online, West Law) nu este în prezent disponibil întrucât BCU și consorțiul din care face parte nu a alocat sumele necesare acoperirii costurilor, mari de menținere a abonamentelor. Revistele străine sunt achiziționate exclusiv din fondurile Facultății de Drept (47 de titluri), pe când BCU achiziționează numai abonamente la reviste românești (53 de titluri). Facultatea de drept a suportat achiziționarea din fonduri proprii a calculatoarelor instalate în bibliotecă în vederea accesării resurselor *on line*, calculatoare care, de altfel, în raport cu avansul tehnologiei, suferă deja un proces accelerat de uzură morală. Tot Facultatea de Drept a încheiat cu două edituri juridice, Editura CH Beck și Editura Hamangiu, contracte prin care acestea furnizează gratuit bibliotecii câte trei exemplare din fiecare titlu juridic. Editura Wolters Kluwer sprijină biblioteca prin oferirea accesului gratuit la programul legislativ pe care îl deține, prin implicarea constantă a unui fost absolvent al Facultății.

Cu toate acestea, ca tendință generală, sunt tot mai frecvente cazurile în care titluri recente nu sunt achiziționate de bibliotecă, titluri clasice, deși evidențiate în fondul de carte și în baza de date electronice, nu sunt fizic disponibile sau titluri din fondul de carte nu sunt evidențiate în baza de date electronice. Aceste **disfuncționalități trebuie examineate în detaliu în discuțiile cu conducerea Bibliotecii în vederea identificării cauzelor și eliminării lor**. În plus, Facultatea ar putea lua în considerare :

- a) constituirea unui **fond de carte propriu**, adecvat nevoilor sale curente sau proiectelor sale de cercetare specializată, și care să fie numai **gestionat împreună** cu actualul fond aflat în proprietatea BCU și alocat Bibliotecii Facultății de Drept în scopul completării bazei de cercetare aflate la dispoziția studenților și cadrelor didactice ale Facultății;

- b) introducerea **în orice proiect de cercetare** pentru care Facultatea de Drept obține finanțare a unei **componente de achiziție carte**;
- c) participarea la consorții și parteneriate **în vederea unor achiziții importante cum ar fi bazele de date internaționale** incluzând reviste juridice sau servicii de digitalizare;
- d) întocmirea unor proiecte pentru **finanțări publice sau private** destinate **în mod specific achiziției de carte**;
- e) menținerea și extinderea **parteneriatelor cu editurile** de carte juridică **în vederea aprovisionării** atât a bibliotecii cât și a bazei de date pentru verificarea anti-plagiat cu toate titlurile publicate de editurile **în cauză**;
- f) încurajarea cadrelor didactice ale Facultății să **doneze** exemplare ale propriilor publicații către bibliotecă;
- g) organizarea unui **flux de comunicare** între cadrele didactice ale Facultății de Drept și conducerea Bibliotecii Facultății de Drept **în vederea**:
 - informării permanente a cadrelor didactice **în legătură cu noutățile editoriale** introduse **în bibliotecă** în domeniile lor de interes științific;
 - corelării bibliografiei incluse **în fișele de disciplină** cu titlurile disponibile la Biblioteca Facultății ;
 - întocmirii unor rapoarte tematice privind titlurile disponibile la bibliotecă la solicitarea cadrelor didactice **în vederea consultării acestor titluri** pentru realizarea activităților didactice și de cercetare;
- h) încercarea de a identifica o soluție prin care să se disponibilizeze o sală **îndeajuns de încăpătoare** **în care cărți de utilizare curentă să poată fi consultate** **în liber acces** de către studenți sau profesori (luându-se desigur, măsurile de securitate necesare pentru împiedicarea sustragerii).

VI.3. Finanțare și constrângeri bugetare

În vederea realizării activităților anterior menționate, se vor folosi următoarele **surse de finanțare**:

- a) **alocațiile bugetare.** Acestea reprezintă un instrument de asigurare a continuității instituționale și a stabilității personalului didactic precum și, prin mecanismele clasificării și reclasificării, un instrument esențial în asigurarea gratuității serviciilor de învățământ pentru studenții merituoși;

- b) **taxele de studii.** Reprezintă un instrument care permite dezvoltarea unor noi programe de studii precum și accesul unui mare număr de studenți la serviciile educaționale oferite de Facultate;
- c) **fonduri publice**, europene, guvernamentale sau locale acordate conform axelor de finanțare gestionate autoritățile corespunzătoare conform politicilor publice a căror implementare intră în atribuțiile lor. Pot sprijini dezvoltarea bazei materiale și proiectele de cercetare și didactice, interne și internaționale ale Facultății;
- d) sponsorizări atrase prin **Asociația Conferințele Facultății de Drept**. Modelul poate fi preluat și aplicat și pentru sprijinirea unui anumit tip de proiect sau a unei activități sectoriale (spre exemplu, funcționează deja asociația de susținere a participării Facultății la concursul de procese simulate în arbitraj internațional Willem Vis, concurs la care studenții noștri au obținut performanțe de răsunet mondial);
- e) sponsorizări și donații atrase prin **Fundația pentru Modernizarea Palatului Facultății de Drept**;
- f) alte sponsorizări sau donații au de regulă **destinație determinată** (spre exemplu premierea unor studenți meritoși, susținerea unor studenți aflați în dificultate, anumite proiecte de cercetare sau de infrastructură, achiziții de carte etc).

Desigur, Facultatea nu se va putea antrena în nici un proiect și în nici un program fără a realiza în prealabil o **schemă de finanțare** care să permită asigurarea deplină a susținerii financiare a activității planificate.

IV.4 Moștenirea Constantin Stoicescu

Pe lângă ajutorul economic pe care **moștenirea Profesorului Constantin Stoicescu** l-a asigurat în timp pentru zeci și sute de studenți beneficiari, această moștenire conferă o puternică marcă identitară a Facultății noastre. Pe de o parte, ea atestă atașamentul unui ilustru profesor și decan al Facultății pentru această instituție și pentru studenții săi. Pe de altă parte, ea reflectă valori pe care studenții care aspiră să beneficieze de ajutoarele sau bursele Stoicescu sunt chemați să le conștientizeze și să le slujească: meritocrație (în criteriile după se acordă), generozitate (în motivele care l-au animat pe testator), dedicație (în munca tenace de recuperare a acestei moșteniri, coordonată de dl. Prof. univ. dr. Romeo Popescu) și gestiunea durabilă a patrimoniului (în modul în care este administrată de conducerea Facultății).

Administrarea pe viitor a acestei moșteniri presupune respectarea cu fidelitate a acestor valori. Trebuie identificate **căi prin care capitalul moștenirii să poate fi conservat**, reușindu-se totuși o **continuitate a exploatarii sale** astfel încât din beneficiile acestei exploatari să fie

afectate destinației desemnate de marele profesor. Se vor continua demersurile judiciare și administrative având ca obiectiv restabilirea deplină a drepturilor Facultății obținute în urma acestei moșteniri. Prin expertize realizate cu asistență de specialitate în domeniul investițiilor, se va stabili destinația optimă a fiecărui bun din moștenire și se vor lua măsurile necesare afectarea și exploatarea lor conform acestei destinații. În particular, se va evalua oportunitatea ca pe terenul din str. Plevnei, recent obținut în urma unui contract de schimb încheiat cu Ministerul Apărării Naționale, să se edifice un **cămin studențesc** cu condiții de confort și infrastructură de studiu a cărei utilizare de către studenții Facultății să fie compatibilă cu testamentul profesorului Constantin Stoicescu.

VI. 5. Administrația Facultății

Voi proceda la o **revizuire a schemei de organizare a atribuțiilor** personalului administrativ afectat Facultății. Pe de o parte, odată cu trecerea palatului Facultății în administrarea cvasi-integrală a acestuia de către Facultate, de impune delimitarea atribuțiilor și a fluxurilor de solicitări între administratorul Facultății și administratorul clădirii. Pe de altă parte, atribuțiile financiare ale administratorului Facultății ar putea fi diferențiate mai net de acelea ale contabilului Facultății, care să gestioneze și comunicarea și fluxurile de documente cu organismele corespunzătoare de la nivelul Universității.

VII. Promovare, relația cu mediile profesionale și societatea

Facultatea de Drept este inserată în societate, depinde de inserție și este destinată unor misiuni sociale. În consecință, Facultatea trebuie să **comunice complet și adecvat asupra activităților sale**, să aibă o conduită activă de atragere a studenților și de integrare în mediile profesionale a absolvenților, să-și formeze capacitatea de a influența societatea nu numai prin nemijlocirea impactului asupra studenților săi, ci și prin mijlocirea unei relații durabile păstrate cu aceștia în cursul carierelor pentru care ea i-a pregătit.

O **revizuire generală și profesionistă a site-ului Facultății** este necesară. Trebuie îmbunătățite versiunile în engleză română și franceză a acestui site urmând ca oportunitatea realizării unor alte versiuni lingvistice să fie determinată pe măsura dezvoltării programelor Facultății în limbile în cauză. **Pagina Facebook** a Facultății trebuie dinamizată, prin postări periodice, iar un cont **Twitter** trebuie creat.

Un stoc de **materiale promovaționale** de protocol trebuie să se afle continuu la dispoziția membrilor comunității academice în vederea ilustrării identității Facultății cu ocazia manifestărilor la care participă aceasta ori membri ai comunității sale academice.

Trebuie realizată o **listă colectivă** cuprinzând adresele de e-mail ale universităților partenere în vederea comunicării sistematice către aceste adrese a celor mesaje referitoare la activitățile Facultății care ar fi utile în vederea promovării lor pe plan intern ori internațional.

În comunicarea publică, Facultatea de Drept trebuie să aibă drept **parteneri privilegiați** asociațiile studențești cu grad înalt de reprezentativitate pentru Facultate, asociațiile și fundațiile al căror obiect de activitate include susținerea activităților Facultății, instituțiile privind pregătirea profesională a profesioniștilor dreptului și autoritățile, asociațiile sau instituțiile în care activează acești profesioniști.

Cadrele didactice și studenții Facultății vor fi încurajați să desfășoare **misiuni de informare** în licee în vederea atragerii către Facultate a absolvenților acestora, în special în cazul celor mai prestigioase licee din țară, cu unele Facultatea având deja o tradiție de colaborare. De asemenea, împreună cu asociațiile studențești se vor căuta metode de promovare mai activă a Facultății în mediul liceal, inclusiv prin participarea mai vizibilă la târguri ale educației, prin rețele de comunicare între aceste asociații și cercuri de dezbatere sau prin intermediul altor organizații relevante ale liceenilor.

Tot astfel, vor fi încurajate vizitele organizate de licee în vederea orientării opțiunii de carieră a elevilor. Se va organiza o **săptămână a porților deschise**, în care liceenii să poată asista la desfășurarea activităților didactice iar cadrele didactice și studenții să participe la sesiuni de prezentare și "tururi ghidate" pentru liceenii vizitatori. O asemenea activitate ar trebui intens promovată în prealabil, atât prin media și prin comunicare directă cu liceele.

Facultatea de Drept va intensifica în toate modurile compatibile cu misiunea sa **parteneriatele cu instituțiile implicate în formarea profesioniștilor dreptului**: Institutul Național al Magistraturii, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, Institutul Național de Administrație, Institutul Notarial Român Centrul Național de Pregătire și Formare a Executorilor Judecătoreschi, Școala Națională de Grefieri. Facultatea va continua să fie reprezentată la cel mai înalt nivel în consiliul științific al Institutului Național al Magistraturii.

Pe lângă activități comune de formare, aceste parteneriate ar trebui să permită o **comunicare suficient de strânsă** pentru identificarea cerințelor aplicate de instituțiile partenere în vederea admiterii în cadrul acestor instituții a absolvenților Facultății, cerințe pentru îndeplinirea cărora acești absolvenți să fie pregătiți prin intermediul programelor de studii ale Facultății. Ca structură de feedback eficient este, spre exemplu, salutară inițiativa adoptată la nivelul unor departamente ca în oferta educațională să fie incluse și sesiuni speciale de pregătire axate pe exercițiile de admitere la examenele profesionale.

Prin mecanisme de **benchmarking** se poate monitoriza modul în care facultățile concurente cu rezultate bune își招招uează studenții, își organizează programele de studii și își mobilizează absolvenții, astfel încât bunele practici identificate în acest proces de monitorizare să fie transpuse și în activitatea facultății noastre.

Se va menține actuala **orientare a programului de învățământ în sensul îmbinării cu activitatea practică** prin acordarea unui număr de credite pentru profesională. Cu implicarea eficientă a asociațiilor studențești, acest sistem a condus la instituirea a zeci și sute de parteneriate între Facultate și diverse instituții publice sau private care asigură atât posibilitatea promptă ca studenții să experimenteze aplicarea cunoștințelor în Facultate cât și o relație consistentă și continuă între aceasta și mediul profesional precum și crearea unor legături apte să faciliteze integrarea imediată a absolvenților Facultății în acest mediu.

În fine, conducerea Facultății își propune să stimuleze formarea unui nucleu critic pentru structurarea unei **asociații de alumni**. Pentru crearea și intensificarea activității asociației, pot fi utilizate **întâlnirile de promoție** organizate periodic de toate generațiile de absolvenți ai Facultății.

O asemenea asociație ar putea asigura:

- a) o evidență a performanței Facultății în ceea ce privește ponderea absolvenților săi integrați profesional;
- b) un feedback prompt al mediilor profesionale în care au fost integrați absolvenții noștri asupra nivelului de adevarare al pregăririi lor;
- c) un mecanism de identificare a intereselor concrete (conștientizare a nevoilor) ale mediului profesional pentru orientarea proiectelor Facultății (conferințele profesionale ar putea fi dedicate unor teme selectate în funcție de aceste interese, îndrumare de specialitate ar putea fi redactate pentru a le adresa, finanțări de cercetare ar putea fi obținute pe baza argumentelor privind impactul cercetării extras din asemenea manifestări de interes);
- d) consultări sistematice cu Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității în Facultate în procesul de adaptare a fișelor de disciplină și programelor de studiu la nevoile mediului profesional (asemenea consultări sunt obligatorii în privința programelor de master)
- e) colectarea fondurilor necesare pentru finanțarea proiectelor Facultății;
- f) consolidarea conștiinței de corp, a mândriei de a fi absolvent al Facultății de Drept, ceea ce contribuie la funcția simbolică și identitară a Facultății.

VIII. Învățământ centrat pe student

În procesul de consultări care a condus la întocmirea prezentului plan, cu timpul, s-a cristalizat necesitatea întocmirii unui capitol distinct dedicat studenților. În structura versiunilor sale preliminare, planul nu cuprindea un asemenea capitol. Motivul era simplu: o expunere despre întreg nu-i poate rezerva întregului doar una din componentele sale. Nu un singur capitol din acest plan îi vizează pe studenți, ci planul în ansamblul lui. Activitatea unei instituții de excelență în educație nu se poate împlini decât prin respectarea și promovarea intereselor de formare ale celor educați, care reprezintă însăși **rațiunea de a fi** a acelei instituții.

Fără a trăda acest crez, din motive ce țin de claritatea expunerii, introduc totuși acest capitol. El e doar **"sumarul executiv"** al măsurilor incluse în diversele secțiuni ale prezentului plan care îi vizează direct sau indirect pe studenți. Singura sa menire este expunerea concentrată a acestor măsuri, reunite în perspectiva destinatarului lor final. Pentru ca parcurgerea acestei expunerii să fie eficientă din punct de vedere informativ, voi indica în fiecare caz locul din plan (capitolul, secțiunea și, după caz paragraful) în care fiecare din măsurile la care mă refer este prezentată contextual și dezvoltată.

Toate **obiectivele strategice** (I) au în vedere studentul. Cel dintâi se referă expres la pregătirea sa profesională și recunoașterea ei socială, cel de-al doilea - la creșterea nivelului calitativ al educației sale, cel de-al treilea - la perspectivele lui de dezvoltare într-o lume globală, euopenizată, internaționalizată, cel de-al patrulea privește formarea socială și culturală a studentului, iar cel de-al cincilea vizează mecanismele instituționale de promovare a meritului și de depășire a dificultăților externe întâmpinate în valorizarea lui.

Imediat sau mediat, tot **studenților le sunt dedicate**, printre altele:

- a) principiul consultării reprezentanților studenților și studenților meritoși în luarea tuturor deciziilor care privesc activitatea studențească (II);
- b) reforma planurilor de învățământ (III.1.- III.2.) destinată diversificării posibilităților de specializare, consolidării principiului opțiunii studentului pentru propria sa carieră și pregătirii sale temeinice și armonioase;
- c) menținerea activităților extra-curriculare de pregătire suplimentară a studenților în perspectiva susținerii examenelor de admitere în profesiile juridice (III.7)
- d) reforma sistemului de admitere (III.2.) menită să constituie un corp studențesc de calitate și un mediu de învățare stimulativ pentru performanță;
- e) eliminarea presiunilor externe care bruiază performanța academică a studenților prin revizuirea sistemului de promovare (III.1) și prin instituirea de mecanisme de mentorat (III.7) ;

- f) deschiderea formării studenților facultății către piața globală prin introducerea unor criterii de selecție certificate internațional (III.3) a unor discipline menite deprinderii terminologiei juridice în limbi străine (III.1), a unor programe cu deschidere comparatistă sau internațională și în dublă diplomă (III.1, III.2, V.1, V.3) și prin sprijinirea participării la concursuri studențești internaționale (III.5);
- g) selecționarea studenților cu rezultate academice excepționale pentru ca, după absolvire să fie atrași și pregătiți pentru o carieră universitară în cadrul Facultății (III.4);
- h) cooptarea studenților merituoși în activitățile de cercetare (IV.1.D);
- i) comunicare individuală și personalizată cu studenții prin cadrele didactice ale Facultății (III.7) și prin secretariatul său (VI.1);
- j) implicarea studenților în activități extra-curriculare care să le dezvolte abilitățile sociale și orizontul cultural (III.6);
- k) îmbunătățirea condițiilor materiale de studiu (VI.1) și de viață (VI.4) ale studenților;
- l) îmbunătățirea accesului la cunoaștere al studenților prin dezvoltarea bazei documentare și a bibliotecii (VI.1, VI.2);
- m) dezvoltarea unor mecanisme de finanțare a studiilor pentru în cazuri sociale (VI.4) precum și de stimulare financiară a performanței academice (III.1, III.2, III.5, VI.3);
- n) adaptarea spațiilor de studiu și infrastructurii academice pentru accesul studenților cu dizabilități (VI.1);
- o) menținerea practiciei juridice în programele de formare a studenților și formarea și dezvoltarea unor legături strânse dintre aceștia și mediile profesionale în vederea facilitării inserției ulterioare în aceste medii (III.2, III.6, VII);
- p) cooperarea cu asociațiile studențești și sprijinirea acestora pentru acțiuni dedicate atât unor obiective de formare juridică a membrilor lor (III.5) cât și promovării Facultății (III.6, VII) și a spiritului de apartenență a studenților la comunitatea sa academică (IX).

IX. Tradiție și identitate

Nu este un clișeu că Facultatea de Drept este (și) o stare de spirit. Nu este un clișeu că, intrând pentru prima oară în Palatul Facultății, cei care aspiră să-i devină studenți se simt copleșiți. Nu este un clișeu că absolvenții care revin aici după zeci de ani se simt emoționați. Nu este un clișeu că, pentru cadrele sale didactice, Facultatea se confundă cu cariera și viața lor profesională. Mândria de a fi fost student aici nu este un clișeu. Și nu este un clișeu că pentru orice vizitator al Facultății, intrarea ei, statuile ei, zidurile ei demonstrează instantaneu că această instituție are un rol fundamental pentru societatea românească.

Toate acestea sunt manifestări ale unei **funcții simbolice a Facultății de Drept**. Tradiția și istoria acestei instituții sunt impresionante; a le fi atașat înseamnă a fi atașat construcției României moderne, unității naționale, statului de drept și valorilor europene. Conștiința acestei istorii și menținerea acestei tradiții slujesc aceste valori.

Prin acțiunea consecventă a decanilor Facultății de după 1990, acad. Corneliu Bîrsan, prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu și prof. univ. dr. Flavius A. Baias, această funcție simbolică s-a consolidat:

- a) Facultatea de Drept a Universității din București este unul dintre pilonii principali ai Hexagonului Facultăților de Drept, structură națională destinată originar să organizeze un concurs studențesc, dar care este astăzi un cadru amplu de coordonare a tuturor activităților academice ale celor mai bune facultăți de drept din țară;
- b) Facultatea de Drept a promovat cu consecvență includerea în Hexagon a Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova. Începând cu anul 2014, se desfășoară anual sesiunea comună a consiliilor facultăților de Drept din Chișinău și din București. Proiectele comune de cercetare și didactice s-au multiplicat între timp și sunt în plină dezvoltare;
- c) Facultatea de Drept a Universității din București a promovat o apropiere instituțională și față de Facultatea de Drept a Universității din Cernăuți care a găzduit o delegație comună de la București și Chișinău în preajma zilei de 1 decembrie 2016 și a trimis o delegație la conferința "Dreptul românesc la 100 de ani de la Marea Unire";
- d) Această ultimă conferință a fost cel mai important eveniment juridic dedicat anului Centenarului Marii Uniri;
- e) Cultivarea memoriei instituționale a Facultății rezultă din festivitățile somptuoase care au marcat aniversările a 150 și 160 de ani de la crearea Facultății, din sărbătorirea în colectiv a aniversărilor foștilor profesori ai Facultății aflați astăzi la pensie, din realizarea galeriei decanilor Facultății și albumului decanilor.

Toate aceste manifestări atestă acțiunea Facultății de Drept a Universității din București ca **instituție națională care continuă să contribuie la promovarea identității românești**.

Tot ele dă direcția acțiunilor viitoare menite să perpetueze această tradiție:

- a) Se va continua dezvoltarea cooperării cu facultățile din **Hexagonul Facultăților de Drept** ;
- b) Se va continua tradiția **reuniunilor anuale comune ale consiliilor cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova**;

- c) Se va solicita finanțarea pentru încheierea un **acord Erasmus Plus cu Facultatea de Drept a Universității de Stat din Moldova**;
- d) Se va încheia un acord Erasmus cu **Facultatea de Drept a Universității din Cernăuți**;
- e) Se vor organiza proiecte și acțiuni comune cu facultățile din afara granițelor țării în care se poate cultiva conștiința apartenenței la o **identitate românească**;
- f) Se va continua organizarea unei **petreceri anuale a Facultății** cu participarea întregului colectiv la care vor fi invitați speciali profesorii noștri aflați în prezent la pensie;
- g) Se va încuraja implicarea cadrelor didactice în manifestările conviviale și festivitățile organizate de **asociațiile studenților** Facultății de Drept;
- h) Se va reintroduce **denumirea "Facultatea de Drept" pe frontispiciul Palatului Facultății de Drept**, conform planurilor originare ale Palatului;
- i) Se va completa **galeria decanilor Facultății** cu portretele decanilor Aristide Pascal, Constantin Stoeanovici, Mircea Lepădătescu și Flavius A. Baias, pentru acoperirea integrală a perioadei 1860-2020;
- j) Se va reedita **albumul decanilor Facultății**, în scopul prevăzut la litera anterioară, introducându-se cuvenitul capitol dedicat **realizărilor excepționale ale mandatelor domnului decan Flavius A. Baias**, realizări pe care, în multe rânduri, le-am evocat în acest program drept modele de urmat, acțiuni de continuat și tradiții de dus mai departe. După expresia lui T.S. Eliot, "tot ceea ce este nou este, tocmai prin aceasta, tradițional."

Prof. univ dr. Răzvan Dincă

